

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ІНФОРМАЦІЇ ТА
РЕГІОНАЛЬНИХ СТУДІЙ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувачка випускової кафедри
_____ Ніна РЖЕВСЬКА
« ____ » _____ 2022 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗДОБУВАЧКИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 291 «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ,
СУСПІЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ»

**Тема: «ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ КОСМІЧНОЇ
ДЕРЖАВИ»**

Виконавець: здобувачка вищої освіти 4 курсу, 409 Б групи, Фещенко Анастасія
Вікторівна

Керівник: д.політ.н, доц., завідувачка кафедри міжнародних відносин, інформації та
регіональних студій Ржевська Ніна Федорівна

Нормоконтролер _____ Валентина ЄМЕЦЬ
(підпис)

КИЇВ 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ.....	5
1.1. Теоретико-методологічні засади формування інформаційної політики.....	5
1.2. Місце та роль інформаційної політики в структурі державної політики.....	15
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ США ЯК КОСМІЧНОЇ ДЕРЖАВИ.....	21
2.1. Розвиток та сучасний стан космічної галузі США.....	21
2.2. Основи інформаційної політики США.....	30
РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ НА РОЗВИТОК КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	37
3.1. Зв'язок між інформаційною політикою та розвитком космічної галузі США ...	37
3.2. Стан інформаційної політики України та практичні рекомендації щодо її вдосконалення.....	41
ВИСНОВКИ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52

ВСТУП

Актуальність теми. У житті сучасної міжнародної спільноти інформація, що стала основним продуктом виробничих відносин, відіграє особливу роль. Нинішнє інформаційне суспільство, або по-іншому – суспільство, засноване на знаннях (Knowledge society) функціонує та розвивається, виключно, через розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, що лежать у площині інтересів не лише окремої людини, а й є підґрунтям для діяльності суспільств.

Держави, реагуючи на такі виклики, приймають норми та закони, що контролюють діяльність пов'язану з використанням інформації. Вони формують інформаційну політику, проте не в усіх вона є ефективною, бо залежить від розвитку самої державної інституції та рівня розвитку інформаційних технологій.

Виходячи з проблеми, досліджуваної в даній роботі, варто зауважити, що зазвичай, саме космічні держави є найрозвиненіші в цьому напрямку. Слід зазначити, що сучасні наукові дослідження зосереджені, переважно, на вивченні впливу показників розвитку інформаційних технологій на розвиток держави, що засвідчує її впливовість на міжнародній арені.

Втім проблема взаємозв'язку інформаційної політики з показниками розвитку саме космічної галузі в державі та особливостями інформаційної політики саме космічної держави, на нашу думку, до нині переважно залишається поза межами уваги світової дослідницької спільноти. Зважаючи на таке, дослідження даної проблеми стає, по-справжньому, актуальним.

Мета дослідження. Встановити та дослідити особливості інформаційної політики космічної держави.

Окреслена мета вимагає розкрити наступні дослідницькі завдання:

- дослідити теоретико-методологічні засади становлення інформаційної політики держави;
- визначити місце та роль інформаційної політики в структурі державної політики;

- встановити залежність інформаційної політики держави від розвиненості космічної галузі;

- визначити особливості інформаційної політики США як космічної держави;

- надати практичні рекомендації щодо вдосконалення інформаційної політики України.

Об'єктом дослідження є інформаційна політика держави.

Предметом – особливості інформаційної політики космічної держави, виходячи з досвіду США.

Методи дослідження. При написанні роботи, у якості основного методу, було використаний системний аналіз для визначення взаємозв'язку між інформаційною політикою та розвитком космічної галузі США.

1. **Практичне значення отриманих результатів.** Результати роботи було апробовано у виступах на міжнародних студентських конференціях, за матеріалами яких надруковано тези та статті, зокрема: The importance of information policy of the state. POLIT. Challenges of science today, May 2022, Global issues are consequences of globalization. POLIT. Challenges of science today, 1-3 April 2020, Artificial intelligence: benefits and risks, POLIT. Challenges of science today, 1-3 April 2020.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних інформаційних джерел.

РОЗДІЛ 1. ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

1.1. Теоретико-методологічні засади формування інформаційної політики

Як предмет дослідження, інформаційна політика виникла в останні десятиліття ХХ століття, створивши окрему галузь. Вона стала одним з проявів переходу від індустріального суспільства до інформаційного [71]. Нині люди оточені інформацією, що стала продуктом виробництва суспільства. Важливо контролювати таку діяльність задля безпеки населення. З цією метою держави запроваджують інформаційну політику.

Якщо в попередні періоди інформацію можна було розумно нормувати на основі необхідності знань, що не мало особливих наслідків, то в новому інформаційному суспільстві доступ до інформації є необхідністю, оскільки без неї гальмується соціалізація населення. У цьому новому контексті інформація є не лише суспільним благом, а й суспільним ресурсом [60].

Зазвичай, інформаційна політика – це термін, що використовується для позначення низки різних інформаційних питань. Найчастіше, в освіті та в науці інформаційна політика розглядається як низка окремих питань, таких як конфіденційність, безпека, інтелектуальна власність, електронний уряд, з якими працюють спеціалісти з питань інформації, на відміну від її розуміння як взаємопов'язаного набору питань, що має вагомніше значення [65].

Термін «інформаційна політика» містить два поняття, такі як «інформація» та «політика».

В урядовому та науковому дискурсі «політика» може по-різному стосуватися діяльності, мети, пропозиції, рішення, програми, дозволу, результату, теорії, моделі чи процесу [65]. «Політика» має такі визначення:

1. Управління або процедура, заснована насамперед на матеріальній зацікавленості [43].

2. Загальний план високого рівня, що охоплює загальні цілі та прийнятні процедури, особливо урядового органу [43].

3. Політика – набір ідей чи планів, які використовуються як основа для прийняття рішень, особливо в політиці, економіці чи бізнесі [40].

4. Ідея або переконання, що вказують в житті [36].

Політика – це набір принципів, якими керуються в процесі прийняття рішень. Вона забезпечує структуру, на основі якої можна перевіряти пропозиції чи заходи та вимірювати прогрес. Ідеально політика містить визначення проблеми, що вирішується, формулювання цілей і принаймні окреслення підходів та діяльності, за допомогою яких цілі мають бути досягнуті [44].

Політика може означати:

- розсудливість або мудрість в управлінні справами;
- визначений курс або метод дій, обраний з-поміж альтернатив;
- загальний план високого рівня, що включає загальні цілі та прийнятні процедури [44].

Політика формується з різними рівнями загальних та конкретних принципів. Залежно від цих рівнів можна створити кроки впровадження політики:

1. Ціль - створення кінцевої мети, а також визначення мети кожного кроку.

2. Правила – виконання загальних кроків для досягнення мети.

3. Стратегія – заздалегідь визначений курс дій, зазвичай вибирається з ряду альтернатив або варіантів. Вони формуються через процес планування, що враховує політичні, правові та адміністративні реалії в будь-який момент часу.

4. Програма – запланований набір заходів або завдань, що здійснюються для реалізації стратегії в процесі досягнення цілей. Вона вимагає особливої уваги до планування, бюджету та організаційної уваги [34].

У контексті управління інформацією та записами політика – це те, що надає розпоряднику файлів найнижчого рівня повноваження відмовляти старшому колезі в доступі до певних категорій секретної інформації або записів. Подібно до того, як ефективне використання фінансових і людських ресурсів вимагає встановлення фінансової та кадрової політики, так і використання інформаційних ресурсів вимагає певного набору інформаційної політики.

Тобто, політика служить нормами, що мають на меті вказати правильний шлях, встановити правила, що регулюватимуть певну діяльність. У інформаційній галузі політика визначає правила користування інформацією. Але тоді постає питання щодо визначення «інформації».

У словниках термін «інформація» визначають, як:

- знання, отримані в результаті дослідження, вивчення або навчання [42].
- передані або отримані знання щодо певного факту чи обставини, новини [52].
- сукупність, що складається з фактів і цифр, які зберігаються і використовуються комп'ютерною програмою [39].

- стимули, що мають значення в певному контексті для свого одержувача.

Коли інформація вводиться і зберігається в комп'ютері, її, зазвичай, називають даними. Після обробки, наприклад, форматування та друку – вихідні дані знову можуть сприйматися як інформація. Коли інформація збирається або використовується для того, щоб краще зрозуміти або зробити щось, вона стає знанням [87].

Для звичайної людини інформація – це все, що дає їй змогу прийняти рішення, діяти, просто знати, бути проінформованим.

На основі таких визначень можна зробити висновок, що інформація дійсно відіграє провідну роль у сучасному суспільстві, забезпечуючи людей знаннями та технологічним прогресом. Розуміючи значення термінів «політика» та «інформація» можна сформулювати поняття «інформаційна політика».

Класичне визначення інформаційної політики охоплює такі питання, як доступ до урядової інформації, але найперше використання фрази «інформаційна політика» урядами насправді ґрунтувалося на пропагандистських зусиллях під час Першої світової війни.

Протягом 70-х і 80-х років ХХ століття національні уряди в усьому світі апелювали до ідеї розробки комплексної «національної інформаційної політики». Такі дискусії створили поворотний момент в оцінці важливості інформаційної політики, бо саме вона створює умови, за яких відбувається прийняття рішення, публічний дискурс та політична діяльність.

Проте, довгий час її вважали політикою, що не була значимою. Концепція національної інформаційної політики стала можливою лише тому, що політичні лідери усього світу визнали, що фактично закони та нормативні акти, що впливають на інформацію, насправді є питаннями політики стратегічного значення. Проте, в кінцевому рахунку, небагато урядів запровадили єдиний комплекс інформаційної політики. Та, не незважаючи на це, інтенсивність формування інформаційної політики продовжувала зростати в усьому світі [71].

Визначаючи причини розвитку інформаційної політики, варто відзначити, що до 80-х років ХХ століття політика, зазвичай, спричиняла розвиток технологій до такої міри, що державні та федеральні урядові установи сприяли дослідженням і розробкам у цій сфері. Проте, оскільки розробка та розповсюдження інновацій в інформаційній сфері зросли, то інформаційна політика була зумовлена розвитком технологій. Такий процес змусив тих, хто вивчає інформаційну політику, відійти від традиційних поглядів [65].

Персональні комп'ютери стали звичними і доступними. Саме тому інформація сприймається як належне, що робить питання інформаційної політики важливим для суспільства та держав [65]. Інформація є нематеріальною та концептуальною, тобто пов'язана з розумовими поняттями або заснована на них.

У 70-х роках ХХ століття відкрились факти щодо використання урядом технологій для спостереження за громадянами, що, можливо, змусило зосередитись на інформаційній політиці [65].

Зрештою, фокусування на інформаційній політиці, як низці питань, а не мозаїці взаємопов'язаних питань, сильно заважає розумінню впливу політики на інформаційні професії та організації, а також здатності брати участь у політичному процесі та реагувати на розвиток політики.

Справжня сфера інформаційної політики включає як конкретні питання, такі як мережевий нейтралітет, фільтрацію інформації, інтелектуальну власність, електронний уряд та багато іншого, так і великі соціальні проблеми, створені накладенням і нашаруванням політик, такі як доступ та наявність інфраструктури,

рівень цифрової грамотності населення та соціальну підтримку, яка забезпечує таку грамотність, та доступ до цифрових технологій різних груп населення [65].

Сучасне розуміння інформаційної політики створило загальний термін для всіх законів, нормативних актів і доктринальних положень, що стосуються інформації, комунікації та культури. Вона також містить дії щодо прийняття рішень та їх виконання, що мають конструктивні наслідки для всього суспільства, включаючи створення, обробку, зберігання, доступ та використання інформації [71].

Інформаційна політика – набір правил, формальних і неформальних, які безпосередньо обмежують, заохочують або іншим чином формують потоки інформації. Інформаційна політика включає: грамотність; конфіденційність та розповсюдження державної інформації; свободу доступу до інформації; захист особистої конфіденційності; право інтелектуальної власності [86].

Інформаційна політика – набір взаємопов'язаних принципів, законів, керівних принципів, правил, положень і процедур, що керують наглядом і управлінням життєвим циклом інформації: виробництвом, збором, розповсюдженням, пошуком та вилученням інформації. Інформаційна політика також охоплює доступ до інформації та її використання [41].

Інформаційна політика може полегшити доступ до інформації та її використання або обмежити її [84].

Інформацію можна розглядати як ресурс, що є істотно корисним для країни в її соціальному та економічному розвитку. Вона виступає необхідним чинником у сфері науки та промисловості, освіти та відпочинку, в побудові демократії. Концепція інформаційного суспільства замінює давню парадигму індустріального суспільства, що є важливою для соціального, культурного та економічного розвитку націй і спільнот, установ та окремих людей. Інформаційне суспільство може вирішувати глобальні проблеми набагато простіше, ніж те, яке не користується ІКТ, відповідними інформаційними ресурсами, інфраструктурою та доступом до неї й інтелектуальними здібностями людини. Багато світових лідерів вважають, що формування інформаційної політики має стратегічне значення. Громадяни в інформаційному

суспільстві мають засоби для безперервного навчання, що сприяє глобальній конкурентоспроможності [84].

Для фахівців бібліотеки та інформації інформаційна політика це питання, що стосуються змісту документів, що мають наступні форми: інформація, текст, зображення, звук, мікроформи, електронна інформація та цифрова інформація, інституційні та організаційні механізми збирання, зберігання, поширювання, надання продуктів та послуг відповідно до потреб користувачів [34].

Для дослідницьких та наукових спільнот розуміння інформаційної політики стосується:

- даних та інформації, що генеруються, поширюються та передаються ними в різних контекстах і формах;
- засобів інформаційної підтримки, які вони шукають для здійснення відповідних досліджень і розробок [34].

Для комп'ютерно-телекомунікаційної групи інформаційна політика займається апаратним забезпеченням, розробками програмного забезпечення та пакетами обробки інформації, передачею повідомлень, мережами зв'язку та пов'язаними з ними питаннями [34].

Для ЗМІ інформаційна політика:

- висвітлює збір, аналіз і поширення новин та загальної інформації для громадськості;
- забезпечує свободу для громадськості та свободу доступу до інформації, створеної урядами та іншими установами без будь-яких обмежень [34].

Термін інформаційна політика використовувався для позначення політичних ініціатив, що сприяють використанню інструментів і концепцій, пов'язаних із глобальним інформаційним суспільством, з метою реалізації їх потенціалу у досягненні цілей національного, соціального та економічного розвитку [44].

Інформаційна політика має наступні рівні:

1. Інфраструктурна політика стосується розвитку національної інфраструктури, необхідної для підтримки інформаційного суспільства. Відсутність інфраструктурної політики та стратегій впровадження унеможливить виконання

будь-якої іншої вертикальної чи горизонтальної політики, пов'язаної з ІКТ. Таким чином, це є необхідною умовою для прогресу в інших сферах. Розробка політики в Південній Африці відображає цю реальність у тому, що загалом телекомунікаційна політика є першою, що підлягає перегляду, потім слід зосередитися на окремих політиках у таких сферах, як освіта, електронна комерція, свобода інформації.

2. Вертикальна інформаційна політика включає галузеві політики, такі як освіта, туризм, виробництво, охорона здоров'я.

3. Горизонтальна інформаційна політика відноситься до тих політик, які впливають на такі аспекти суспільства, як політика, що стосується свободи інформації, тарифів і ціноутворення, а також використання ІКТ урядом всередині країни та у його відносинах, наприклад, з громадянами, бізнесом, робочою силою, науковими колами [44].

Інформаційна політика може виступати засобом вирішення глобальних проблем. Переваги інформаційної політики:

1. Інформаційна політика може забезпечити послідовний, скоординований, довгостроковий стратегічний підхід до питань технологічного доступу для всіх, створення та підтримка вільно доступних інформаційних ресурсів, навчання тому, як ефективно знаходити, використовувати та передавати інформацію.

2. Інформаційну політику можна розробити через процес консенсусу із залученням усіх зацікавлених сторін, що підвищить ймовірність впровадження та стійкість [84].

Недоліки інформаційної політики:

1. Інформаційна політика зазвичай не є самоціллю, а підтримує інші ініціативи.

2. Деякі уряди не виступають за необмежений глобальний доступ до інформації та її поширення.

3. Уряди можуть використовувати інформаційну політику в політичних цілях, наприклад, перешкоджати комунікації та обговоренню адміністративних дій, захищати приватні інтереси та посилювати суспільний страх [84].

Сфери впливу інформаційної політики:

1. Інформаційна інфраструктура (технології, що дозволяють отримати доступ до інформації).

Нації, що мають мережеві інформаційні можливості, мають основу для нових можливостей економічного розвитку, обмін науковими, технічними та діловими знаннями і співпрацю. Світовий банк виявив, що збільшення мережевого покриття в країнах з низьким і середнім рівнем доходу прискорювало економічне зростання [84]. Існують зв'язки між процесом створенням, обробкою, доступом та використанням інформації та процесом соціального та економічного розвитку. Вони включають кореляції між прогресом у загальному розвитку держави та прогресом ІКТ і оцінки причинно-наслідкового впливу ІКТ на економічні та соціальні результати.

Звичайно панує відмінність між країнами з високою, середньою та низькою економікою, між сільською та міською громадою, між заможними людьми та бідними. У багатьох країнах жінки мають менший доступ до ІКТ і менші навички використання технологій, ніж чоловіки [84]. Нерівність у доступі до інформації та недостатня підготовка щодо використання інформації заважає колективному вирішенню проблем, що можуть призвести до динамічних, інноваційних результатів, здатних покращити ситуацію в державі.

У багатьох системах освіти не має політики щодо використання інформації, яка гарантує освітянам навчання відповідно до потреб і викликів XXI століття. Немає систем моніторингу, які можуть надати докази позитивного чи негативного впливу ІКТ на освіту.

2. Інформаційні ресурси (зміст знань; їх доступність через відкритий доступ; їх юридичне та етичне використання).

Держави створюють стратегії щодо розробки політики відкритого доступу. Відкритий доступ веде до можливостей рівномірного економічного та соціального розвитку, міжкультурного діалогу та має потенціал для інновацій. Відкрита інформація та офіційне навчання в освітній системі пошуку та використання інформації надають максимальний потенціал для ефективного вирішення глобальних проблем у громаді.

Держави потребують ресурсів для вчасного моніторингу ситуації в світі. Адже існують певні обмеження в доступі. Загальновідомо, що люди, які володіють англійською мовою, мають більший доступ до інформації. Адже англійська є міжнародною мовою, тому багато праць написані або перекладені нею. Люди, які мають більший доступ до освіти, включаючи мови, і більше економічних ресурсів для доступу до інформації, можуть використовувати англійські ресурси, а також мати доступ до регіональних ресурсів, доступних їхньою рідною мовою.

Доступ до глобальної інформації обмежено, якщо англійська мова не є загальноприйнятою в спільноті, і це обмежує міжнародну конкурентоспроможність країни [84]. Суспільства, що значною мірою або, виключно, покладаються на усну комунікацію, мають високий рівень неписьменності, або не мають фінансових засобів для оплати ресурсів, які доступні онлайн, не отримують переваг цього джерела знань.

3. Інформаційна грамотність (навички та компетенції людей ефективно знаходити, використовувати, керувати та передавати інформацію для виконання конкретних цілей).

Вартість розповсюдження інформації відносно низька, якщо існує а інфраструктура ІКТ. Але, сам по собі доступ до інформації не гарантує, що люди зможуть ефективно знаходити та використовувати інформацію [84]. Люди потребують інформаційної грамотності.

В інформаційному суспільстві важливо забезпечити населенню інформаційну грамотність. Її розуміння на рівні політики дуже різниться. Наприклад, Австралія забезпечує школярів базовими знаннями в даній сфері. Болонський процес також містить заняття з інформаційної грамотності, а бельгійські студенти та викладачі повинні пройти курс пошуку інформації. У Франції є фінансова, інституційна та державна підтримка, а закон 1996 року допоміг інтегрувати інформаційну грамотність у навчальні програми. Країни Північної Європи співпрацюють, щоб заохочувати розвиток, знаходити спільні рішення та документувати проекти в даній сфері. Данія та Норвегія починають запроваджувати інформаційну грамотність у навчальних закладах. Шведський закон вимагає, щоб вища освіта розвивала інформаційні здібності. У франкомовній Африці ІКТ недостатньо розвинені, тому

навчання інформаційної грамотності охоплює використання друкованих ресурсів. У Латинській Америці такі знання також здобувають у вищих навчальних закладах, хоча зазвичай це не є частиною навчальної програми [84]. Звичайно, в кожній державі інформаційна грамотність залежить від багатьох чинників, але регіональна нерівномірність може призвести до негативних наслідків для багатьох країн.

Викладання інформаційної політики є важливим кроком до того, щоб стати діяльністю, що буде більше залучена та реагуватиме на політику та пов'язані з нею питання, а також надаватиме студентам набір знань і навичок, які вони можуть використовувати, оцінюючи, залучаючи нові політики, пов'язані з інформацією [65].

Успіх різних підходів до інформаційної політики є досить неоднозначним. Більшість країн не мають скоординованої, добре спланованої стратегії із залученням багатьох зацікавлених сторін, визначення пріоритетів та достатнього фінансування для вирішення проблем ІКТ, створення відповідних інформаційних ресурсів або навчання з використання технологій та ресурсів. Як наслідок, місцеві громади не можуть повноцінно брати участь у розробці та впровадженні рішень їхніх суспільних проблем.

Впливає також форма політичного режиму та економічні показники. У країнах з високим рівнем доходу, як правило, існує повна демократія, а в країнах з низьким рівнем доходу – авторитарний режим. Жодна з країн з низьким рівнем доходу не має повної демократії, і лише 2,5% авторитарних режимів мають економіку з високим рівнем доходу. Таким чином, тип уряду є важливим фактором, який слід враховувати при визначенні того, чи матимуть країни економічні засоби для підтримки інформаційної політики [84]. Адже фінансовий чинник впливає на забезпечення відповідною інфраструктурою та інформаційними ресурсами, до яких матимуть доступ громадяни. За таких умов можна навчати інформаційної грамотності та встановлювати інформаційну політику.

Отже, інформаційна політика регулює інформаційну діяльність населення. Проте важливо не лише створити закони, а й забезпечити людей інфраструктурою, ресурсами та грамотністю. Оскільки інформаційні технології розвиваються, а кількість користувачів збільшується, важливо також займатись розвитком відповідної

політики. В сучасному суспільстві інформаційна політика формує індивідуальну безпеку та всієї держави.

1.2. Місце та роль інформаційної політики в структурі державної політики

В інформаційному суспільстві важливо запровадити інформаційну політику на рівні держави. Адже потрібно планувати та продумати основні галузі та закони такої політики, щоб сформувати певну інформаційну свідомість населення.

На думку науковців, інформаційна політика, яку запроваджує держава, зазвичай стає важливим чинником функціонування інформаційного суспільства. Вона сприяє залученню різних соціальних груп до політичного життя, вільний доступ до влади та пріоритетні напрямки внутрішньої і зовнішньої політики. Демократизація держави, відбувається також і за рахунок державної інформаційної політики, що в свою чергу сприяє зміцненню громадянського суспільства, задоволенню інтересів його суб'єктів та захисту їх прав та свобод [15].

«Аналізуючи державну інформаційну політику можна зробити висновок, що вона повинна бути спрямована на розв'язання загальнодержавних завдань, таких, як: формування інформаційного простору держави та її входження до світового інформаційного простору; розвиток галузі інформаційних послуг; розширення правової бази, що регулює суспільні відносини, у тому числі які пов'язані з одержанням, поширенням і використанням інформації; підвищення політичної стабільності в країні; забезпечення інформаційної безпеки суспільства і держави. Для вирішення зазначених завдань необхідне ефективне управління усіма видами інформаційних ресурсів, елементами інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, державна підтримка вітчизняного ринку інформаційних технологій, засобів, продуктів і послуг та регулювання діяльності державних електронних і друкованих ЗМІ [15]».

Варто виокремити декілька етапів стратегії формування державної інформаційної політики. Перший етап є стратегічний. Він пов'язаний з формуванням

нормативно-правового та законодавчого забезпечення державної політики, щодо використання та управління національними інформаційними ресурсами України.

На стратегічному етапі інформаційної політики визначаються національні інтереси та їх пріоритети в інформаційній сфері. Також формуються правові засади для подальшого розвитку системи національних інформаційних ресурсів та її управління; спираючись на головні стратегічні цілі державної інформаційної політики, визначаються функції та їх розподілення між організаційними структурами, створені для досягнення стратегічних цілей; закладаються правові й організаційні засади фінансового, кадрового, матеріально-технічного, інформаційного та інших видів стратегічного забезпечення системи управління національними інформаційними ресурсами.

На другому етапі, організаційному та нормативно-методичному, необхідно забезпечити виконання нормативно-правових і законодавчих актів, контроль за формуванням, захистом та поширенням інформаційних ресурсів. Також, на другому етапі, центральні органи виконавчої влади здійснюють нормативно-методичне, організаційне забезпечення виконання законодавчих актів, політичних і правових рішень, контроль за використанням, формуванням та захистом інформаційних ресурсів.

Виконавчим є третій етап. На цьому етапі забезпечується виконання нормативно-правових та законодавчих актів, забезпечується контроль за встановленим порядком і правилами формування, поширення та використання інформаційних ресурсів [15]».

Інформаційна політика є унікальною з кількох причин.

По-перше, це мета-політика, оскільки вона впливає практично на все інше у світі, де домінують інформаційні та комунікаційні технології.

По-друге, багато інших сфер політики залежать від інформаційної політики. Економічне зростання, політичні обговорення, технологічні інновації, активність громадян, розвиток та міське планування, значною мірою визначаються рішеннями інформаційної політики.

По-третє, інформаційна політика керує величезним колом установ, включаючи не лише ті, в яких інформація є центральною для їх існування, наприклад бібліотеки, школи, архіви та музеї, а й державні установи, корпорації та некомерційні організації, диктуючи правила управління, збирання, обмін та інші аспекти використання ними інформації.

По-четверте, рішення щодо інформаційної політики створюють очевидні переваги та недоліки в усьому суспільстві, коли кожне рішення інформаційної політики безпосередньо впливає на величезну кількість груп і організацій. Зрештою, інформація, на відміну від інших ресурсів, які є ключовими сферами політики, не є кінцевою. На відміну від інших ресурсів, інформація не може бути використана вичерпно, її завжди можна створити більше, створюючи унікальну динаміку.

По-п'яте, хоча інформація теоретично необмежена, її доступність у довгостроковій перспективі може змінюватися через низку проблем, таких як зберігання та пошук інформації, носії, на яких фіксується інформація, та інші фактори [65].

Така політика створюється головним чином місцевими, державними та національними урядами за допомогою законів, розпоряджень виконавчої влади, нормативних актів, підписання заяв, нормотворення, службових записок та інших процесів управління [65].

Потреба в інформаційній політиці визначається наступними чинниками:

1. Інформація є основним ресурсом, що перетворює природні ресурси в матеріальне та потужне багатство з доданою вартістю.

2. Цінність і важливість інформації та знань вимагають їх догляду, управління та використання.

3. Кінцева мета інформації та знань полягає в тому, щоб використати їх, у свою чергу, для забезпечення вищої якості життя людей [34].

Інформаційна держава все більше знає про людей, а люди все менше знають про державу. Модель демократичної форми правління вимагає, щоб кожен громадянин мав знання про процеси та діяльність, які виконує уряд. В свою чергу, уряд також повинен мати достатню кількість знань про громадян, щоб розподілити своє

представництво та ресурси. Проте, зважаючи на бюрократію, збір інформації займає багато часу. Тому зростає потреба національної держави, щоб мати під рукою знання окремих осіб, груп і спільнот, необхідні для реалізації політики. Адже, інформаційні технології дозволяють витратити менше часу, а використання даних стає простішим. Протягом десятиліть після створення регуляторних агенцій та програм безпеки також були прийняті закони та нормативні акти, які посилили симетрію між знаннями громадян про державу та знаннями держави про громадян. Звичайно, такої рівності ніколи не було, як і прозорості. Пояснити це можна тим, що потреба захисту національної безпеки завжди засекречувала важливу інформацію про уряд, а закони про конфіденційність захищали певну особисту інформацію громадян від інших.

Проте, з розвитком інформаційної держави здатність збирати й обробляти інформацію про ресурси, про своїх громадян, та їхню діяльність на її просторах зростає. У той же час здатність громадян дізнаватися про те, що робить влада, знижується [72].

Кордони держави ніколи не були суто матеріальними або чітко окресленими, сьогодні, як ніколи раніше, вони мають концептуальний характер, а їх масштаб і форма змінюються залежно від типу інформаційної чи іншої діяльності. У минулому геополітичні кордони часто оскаржувалися, але їх можна було нанести на карту географічно чіткими і яскравими лініями.

Сучасні дослідження показують, що, особливо в глобалізованому світі, поняття кордону можна замінити поняттям прикордонних зон, якщо говорити про культурний, соціальний та економічний досвід кордонів між державами [72]. Однак важливішим є поява низки додаткових кордонів, які не є географічними за своєю природою, а скоріше накладаються на технологічні системи та інформаційні системи. Коли особиста інформація тих, хто хоче в'їхати до держави, перевіряється в іноземних країнах на місці посадки.

Таким чином використовуються кордони технологічних та інформаційних систем, які не відображаються на геополітичних кордонах.

Потенціал інформаційно-комунікаційних технологій для створення глобальної комунікаційної мережі реалізується, але разом з мережею приходить усвідомлення

конфлікту між інформаційними ідеологіями розвинених націй та ідеологіями країн, що розвиваються. Багато розвинених країн виступають за необмежену трансляцію більшості інформації через національні кордони разом із необмеженим доступом приватної преси до всіх частин світу з нецензурним повідомленням про те, що хоче повідомити приватна преса. Деякі дані повинні бути захищені, щоб забезпечити конфіденційність, захистити власні інтереси або захистити державну безпеку.

Описуючи можливий зміст інформаційної політики визначають певні принципи:

- заохочувати доступ усіх верств суспільства до інформації та інформаційних систем для задоволення основних потреб людей, покращення якості життя та забезпечення виконання обов'язків громадянами;

- захист використання особистої інформації про осіб та захист їхнього права на особисту конфіденційність;

- заохочення систем, які сприяють створенню та поширенню знання;

- підтримка належного контролю над інформацією про потужність, що надається урядом шляхом стримувань і противаг через розповсюдження контролю, децентралізацію, федеральні/державні консорціуми або іншими засобами;

- заохочення ефективного розподілу ресурсів при розробці систем вступу та ефективного їх використання через узгодженість стандартів, практик і процедур, а також заохочення якості та точності;

- збереження плюралізму в інформаційних системах та зміцнення приватного сектору, щоб через конкуренцію можна було заохочувати інновації;

- прийняття правил, які матимуть певну постійність та загальне використання, щоб приватний сектор інвестував в нові системи та методи.

Створення інформаційної політики вимагає виконання певних правил. Спочатку слід ознайомитись з проблемами, прочитати про них та обговорити особливо з людьми, мають різні точки зору. По-друге, інформаційні фахівці повинні доносити свої погляди до політиків, лідерів галузі та інших осіб, які розробляють політику. По-третє, інформаційні фахівці повинні працювати над фактичною розробкою політики. Потрібна консультація спеціалістів з питань інформації. Щоб

мати ефективну, реалістичну політику, необхідна активна участь обізнаних інформаційних спеціалістів з усіх секторів.

Уся політична робота повинна починатися з ретельного вивчення як індивідуальних, так і суспільних інформаційних потреб, щоб розроблена політика враховувала потреби та занепокоєння громадян і суспільства, яким покликана керувати політика. Звичайно, існує багато різних потреб, і ці потреби часто суперечать одна одній. Певні громадські установи можуть тягнути в одну сторону, а окремі особи та інші установи – в іншу, що призводить до конфліктів між бажанням одних надати необмежений доступ до більшості інформації та бажанням інших обмежити доступ для захисту безпеки чи інтересів приватної власності. Визначення політики найкраще описати як питання балансу між проблемами та інтересами. Розуміння цих проблем, потреб та інтересів має вирішальне значення для розробки правильної політики.

Отже, держави повинні розвивати інформаційну політику, оскільки дані правила полегшують роботу населення з інформаційними технологіями. Використання інформаційної політики відображає сучасність держави. Адже, питання конфіденційності та електронного уряду стають звичними. А наявність таких технологій та законів значно полегшує життя населення держави. Інформаційна політика сприяє залученню різних соціальних груп до політичного життя, вільний доступ до влади та пріоритетні напрямки внутрішньої і зовнішньої політики.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ США ЯК КОСМІЧНОЇ ДЕРЖАВИ

2.1. Розвиток та сучасний стан космічної галузі США

Держава вважається космічною, якщо має космічні технології, використовує та сприяє їх розвитку. Космічна держава не лише запускає ракети в космос, а й виготовляє устаткування, займається підготовкою кадрів для роботи в космічній галузі, запускає супутники.

Проте, США вийшли на інший рівень використання космічних технологій. Держава не просто вважається передовою в світі, а й використовує ці знання в повсякденному житті. Наприклад, для прогнозування погоди використовують дані супутників, а астронавтів до МКС доправляє приватна компанія.

В США космічні заходи поділяються на сектори: цивільний, національної безпеки та комерційний [76]. Кожен сектор працює зі своїми власними цілями та активами, хоча всі вони покладаються на спільну космічну промислову базу, робочу силу та інфраструктуру.

1. Цивільний сектор космічної галузі США.

Космічна діяльність уряду, не пов'язана з обороною, включає запуск супутників і керування ними, проведення космічних досліджень та дослідження Сонячної системи. У Сполучених Штатах майже всі цивільні космічні місії керуються NASA і NOAA.

Цивільні космічні агенства США

1) Національне управління з аеронавтики і дослідження космічного простору (NASA). Засноване в 1958 році, NASA є головним космічним агентством уряду США. Завдяки штаб-квартирі у Вашингтоні, округ Колумбія, дослідження, розробки та місії NASA розподіляються по всій країні [37]. Агентство має різноманітну робочу силу, що налічує трохи менше 18 000 державних службовців, і співпрацює з багатьма іншими підрядниками США, науковцями, а також міжнародними та комерційними партнерами, щоб досліджувати, відкривати та розширювати знання на благо людства.

З річним бюджетом у 23,2 мільярда доларів у 2021 фінансовому році, що становить менше 0,5% загального федерального бюджету США, NASA підтримує понад 312 000 робочих місць у Сполучених Штатах, генеруючи понад 64,3 мільярда доларів загального економічного виробництва.

У своїх 20 центрах і установах по всій країні – і єдиній Національній лабораторії в космосі – NASA вивчає Землю, включаючи її клімат, Сонце, Сонячну систему. Проводить дослідження, випробування та розробки для розвитку аеронавтики, включаючи електричний двигун і надзвуковий політ [27]. Розробляє та фінансує космічні технології, які дозволять у майбутньому досліджувати і приносити користь життю на Землі.

NASA також досліджує Місяць та Марс. Такі дослідження включають співпрацю з промисловістю США, міжнародними партнерами та науковими колами для розробки нових технологій, а також направлення наукових технічних розробок, а незабаром і людей для дослідження Місяця, які допоможуть підготуватися до дослідження людиною Землі. На додаток до основних місій, агентство зацікавлене в тому, щоб їхні дослідження могли покращити життя людей у всьому світі [27].

2) Національне управління океанічних і атмосферних досліджень (NOAA). NOAA займається вивченням клімату Землі, погоди та океанів, а також того, як сонячні явища впливають на Землю. Серед функцій, пов'язаних з космосом, NOAA керує Національною службою погоди, сузір'ями дистанційного зондування та Центром прогнозування космічної погоди [37]. Від щоденних прогнозів погоди, серйозних штормових попереджень і моніторингу клімату до управління рибальством, відновлення берегів і підтримки морської торгівлі, продукти та послуги NOAA підтримують економічну життєздатність і впливають на більш ніж одну третину валового внутрішнього продукту Америки. Спеціальні вчені NOAA використовують передові дослідження та високотехнологічні прилади, щоб надавати громадянам, планувальникам, менеджерам з надзвичайних ситуацій та іншим особам, які приймають рішення, достовірну інформацію [29].

Агентство відіграє ключову роль у формуванні міжнародної політики в галузі океану, рибальства, клімату, космосу та погоди. Багато активів NOAA, включаючи

дослідницькі програми, судна, супутники, наукові центри, лабораторії та величезну базу видатних вчених і експертів, є важливими міжнародно визнаними ресурсами. Вони співпрацюють з іншими країнами, щоб розвинути їхню здатність передбачати зміни клімату та інші екологічні проблеми, які ставлять під загрозу природні ресурси Землі, людське життя та економічну життєздатність, і реагувати на них.

3) Федеральне авіаційне управління (FAA) FAA є регулюючим і директивним органом у сфері комерційної космічної діяльності через своє Управління комерційного космічного транспорту (AST) [25]. Через AST FAA надає ліцензії, дозволи та схвалення для запуску, а також встановлює правила та політику для комерційних космічних польотів [37].

4) Департамент енергетики (DOE). Зонди, супутники та ровери Міністерства енергетики (DOE) потребують довготривалих джерел живлення. DOE наглядає за виробництвом радіоізотопних енергетичних систем на ядерному паливі (RPS), які перетворюють тепло від розпаду радіоактивного матеріалу в електричну енергію. Агентство підтримує безпечне та ефективне ядерне стримування, зменшує загрозу розповсюдження ядерної зброї, наглядає за енергопостачанням Сполучених Штатів, проводить очищення навколишнього середовища від ядерної місії часів холодної війни [24].

2. Сектор національної безпеки космічної галузі США.

Сектори оборони та розвідки зазвичай розглядаються разом як сектор «національної безпеки». Міністерство оборони США контролює космічні місії на підтримку військових дій, а агентства в розвідувальній спільноті США беруть участь в експлуатації космічних засобів з метою розвідки для підтримки військових і правоохоронних дій.

Космічні агентства національної безпеки

1) Космічне командування США (SPACECOM). Використовує призначені сили від кожної з військових служб для виконання завдань у космічній області [64]. Він складається з двох підлеглих команд: Об'єданого командування космічного компонента (CFSCC) і Об'єданого оперативно-космічного оборона (JTF–SD).

2) Об'єднане командування космічного компонента (CFSCC) планує, інтегрує, проводить та оцінює глобальні космічні місії для надання космічних можливостей, що стосуються бойових дій, які включають: інформування про космічний стан, супутниковий зв'язок, попередження про запуск ракети та виявлення ядерного підриву, моніторинг навколишнього середовища, військову розвідку, спостереження та розвідку, навігацію війни, командування та управління, позиціонування та навігація [64].

3) Об'єднана оперативно-космічна оборона (JTF–SD) стримує агресію, захищає інтереси США та союзників та переважає над супротивниками протягом усього періоду конфлікту [64].

4) Космічні сили США (USSF) організують, тренують та споряджають космічні сили для захисту інтересів у космосі та забезпечення космічних можливостей об'єднаних сил [32]. Обов'язки включають придбання військових космічних систем, створення військової доктрини космічної сили та організацію космічних сил.

Інші оборонні та розвідувальні агенції, залучені до космічного сектору національної безпеки США, включають:

1) Командування космічної та протиракетної оборони армії (SMDC) забезпечує та розвиває глобальні космічні, протиракетні та висотні можливості армії, об'єднаних сил, а також союзників і партнерів, забезпечуючи багато доменний бойовий вплив, посилене стримування, гарантію та виявлення стратегічних нападів [33].

2) Агентство перспективних оборонних дослідницьких проєктів (DARPA) Агентство інвестує в прогресивні технології для потреб національної безпеки [23]. Робота DARPA включає вивчення космічних технологій, таких як програма Experimental Sрасerplane, яка планувала виводити на орбіту невеликі супутники для американських військових [48].

3) Агентство оборонної розвідки (DIA) надає оборонну розвідку військовим ланкам та розвідувальному співтовариству [61]. У рамках цього він визначає виклики, потреби та загрози в космосі, а також керує Центром ракетно-космічної розвідки, який надає розвідувальні оцінки іноземних систем озброєння.

4) Агентство протиракетної оборони, якому доручено розробку та розміщення системи захисту від балістичних ракет для виявлення та захисту від ворожих балістичних ракет. Компоненти системи включають ракети-перехоплювачі наземного базування, бойові кораблі-перехоплювачі та програму Terminal High Altitude Area Defense (THAAD) [77].

5) Національне агентство геопросторової розвідки (NGA) використовує дані супутникової розвідки для надання геопросторової розвідки для військових дій [28].

6) Агентство національної безпеки (АНБ) – це розвідувальне агентство, яке аналізує електронні сигнали та системи за допомогою даних, зібраних, частково, шляхом супутникової розвідки, створюючи розвідувальні дані (SIGINT) щодо міжнародних терористів та іноземних держав, організацій чи людей [31].

7) Національне розвідувальне управління (NRO) забезпечує та використовує розвідувальні супутники США для підтримки діяльності, пов'язаної з розвідкою [30].

3. Комерційний сектор космічної галузі США.

Усі заходи, пов'язані з космосом, включаючи товари та послуги, надаються підприємствами приватного сектора, які мають право пропонувати свою продукцію недержавним клієнтам [38]. Комерційні космічні зусилля варіюються від супутникового зв'язку до космічного туризму. Комерційною вважають діяльність, в якій суб'єкт приватного сектора інвестує власний капітал і надає товари чи послуги переважно іншим суб'єктам приватного сектору або споживачам, а не уряду. Прикладами такої діяльності можуть бути супутникове телебачення з безпосереднім підключенням до будинку (наприклад, DirecTV та DishTV), супутникове радіо (Sirius XM) та комерційні супутники зв'язку, які передають голос, дані та Інтернет-послуги (такі як Intelsat Ltd., SES Global та Eutelsat).

Космічна галузь здається дуже недосяжною для більшості громадян, дуже відірваною від потреб і цілей їхнього повсякденного життя. Але експерти та дослідники, які працюють у цій галузі, хочуть, щоб люди розуміли, як інновації, які виходять із дослідження космосу, щодня впливають на їхні засоби до існування [57].

США вважає, що космічна діяльність необхідна для сучасного способу життя населення. Дослідження космосу покращує розуміння Землі, Всесвіту та людства,

забезпечує національну безпеку США, створює хороші робочі місця та економічні можливості, зміцнює здоров'я та самопочуття, надихати людство на здійснення мрій [81]. Космічні можливості надають важливі дані, продукти та послуги, які сприяють розвитку інновацій в Сполучених Штатах та в усьому світі. Доступ до вивчення космосу та використання таких знань виступає життєво важливим національним інтересом.

Влада вважає, що людство знаходиться в історичному моменті: космічна діяльність стрімко прискорюється, що призводить до нових можливостей у багатьох секторах суспільства, а також нових викликів для лідерства США в космосі, глобального управління космосом, стійкості космічного середовища та безпечних космічних місій [81]. Зростання космічної діяльності США є джерелом американської сили в державі та за кордоном – від надання відчутних економічних і суспільних переваг американцям до розширення мережі альянсів і партнерства. Сполучені Штати зміцнюють функціонування та життєздатність своїх космічних секторів – цивільної, комерційної та національної безпеки – на благо американського народу та використовують цю силу, щоб очолити міжнародне співтовариство у збереженні переваг космосу для майбутніх поколінь.

Вигоди США від космічної діяльності

1. Космос як джерело американських інновацій та можливостей.

Космічні дані, продукти та послуги надають американському народу відчутні переваги та економічні можливості. Дослідження та відкриття космосу залучають і надихають наступне покоління американців.

Космічна діяльність підтримує американську економіку та спосіб життя. Дані, продукти та послуги з космосу дають змогу американському бізнесу створювати американські робочі місця в таких різноманітних секторах, як виробництво, транспорт, логістика, сільське господарство, фінанси та зв'язок. Держава покладається на супутники, щоб покращити життя населення, наприклад, завдяки глобальній навігації, допомога в прогнозуванні врожайності сільськогосподарських культур, управлінні водними ресурсами та моніторингу електромережі, сприянні

глобальній телекомунікації додатків, починаючи від банківської справи і закінчуючи освітою.

Розвиток космічних технологій стимулює інновації. Американські компанії лідирують у світі, розширюючи кордони космічних технологій та їх використання [81]. Нові космічні товари та послуги створюють нові галузі промисловості та робочі місця, наприклад, у сфері технологій чистої енергії та супутникового Інтернету, забезпечуючи більші можливості для справедливого економічного зростання та розвитку в громадах, які історично мали недостатній розвиток. Крім того, космічна діяльність стимулює передові дослідження та розробку технологій, що приносить нові відкриття, які покращують життя людей на Землі.

Космічні можливості допомагають керувати ресурсами, захищати людей, майно та навколишнє середовище від екстремальних погодних явищ в кліматичній кризі. Супутники збирають інформацію, щоб стежити за змінами планети та захистити землю, океани та атмосферу [81]. Дані, зібрані з космосу, допомагають зменшити вплив екстремальних погодних умов, стихійних лих та інших наслідків зміни клімату, щоб краще задовольнити потреби вразливих громад.

Космос надихає населення. Дослідження космосу та наукові відкриття приваблюють людей з усієї Америки та всього світу до науки, техніки та математики. Сміливі та амбітні космічні місії демонструють, що найкращі роки попереду і що США своїм прикладом показують переваги від розвитку космічної галузі.

2. Космос як джерело американського лідерства та сили.

Сполучені Штати є світовим лідером у космічній галузі. Потужна космічна програма дозволяє державі розширювати свої альянси та підтримувати військову силу.

Досягнення Америки в космічній галузі демонструють американське лідерство [81]. Досягнення людських знань та роботизації США в космосі розкривають таємниці Всесвіту, показують американський технологічний потенціал та національну здатність виконувати великомасштабні складні проекти. Американські успіхи в космічній галузі зміцнюють їх авторитет та вплив у всьому світі.

США поглиблює міжнародне партнерство в космічній галузі. Глобальна мережа альянсів і партнерства є стратегічною перевагою Сполучених Штатів. Світовий інтерес до космосу дає Сполученим Штатам можливість розширити цю мережу, відкриваючи нові шляхи для лідерства США та співпраці з союзниками та партнерами.

Космос лежить в основі національної безпеки США та здатності рішуче реагувати на кризи в усьому світі [81]. Інформація, зібрана з космосу, інформує національних осіб, які приймають рішення, про розвиток загроз інтересам США, союзників і партнерів. Космічний потенціал дозволяє американським військовим захищати батьківщину та просувати інтереси національної та колективної безпеки Сполучених Штатів та їх союзників. Космос також дозволяє Сполученим Штатам швидше та ефективніше реагувати на гуманітарні кризи.

Освоєння космосу коштує дорого, але це відносно незначна стаття в бюджеті США. У 1966 році витрати NASA досягли піку майже до 4,5 відсотка федерального бюджету, знизилась до 1 відсотка до 1975 року і поступово впали приблизно до піввідсотка в останні роки [75]. (Для порівняння, витрати на оборону за останні роки становили близько 20 відсотків бюджету.) Конгрес виділив близько 23 мільярдів доларів для NASA у 2021 році, що приблизно на 3 відсотки більше, ніж у попередньому році.

Історично склалося так, що від 85 до 90 відсотків бюджету NASA надходило приватним підрядникам – в основному на розробку та виробництво ракет і космічних кораблів – у той час як NASA тримало ретельний нагляд і керувало обладнанням. Але зараз NASA також часто приватизує такі дії [75]. Прихильники комерціалізації космосу вважають, що приватні фірми, такі як SpaceX і Orbital Sciences, обидві з яких виграли контракти на перевезення вантажів МКС, можуть забезпечити перевезення за меншою ціною. Вони кажуть, що NASA може більше зосередитись на місіях, які розширюють наукові та дослідницькі кордони. Деякі йдуть далі, припускаючи, що NASA стане більше схожим на Агентство передових оборонних дослідницьких проєктів США або Національний науковий фонд, встановлюючи цілі, такі як перехоплення астероїда, а потім надання грантів приватним фірмам. Але критики

приватизації стверджують, що гранти на розвиток та обмежена конкуренція дадуть мізерну економію. Приватні підприємства можуть виконувати звичайні космічні польоти, але вони не в змозі нести великі та невідомі ризики просування космічного кордону.

У травні 2020 року SpaceX стала першою приватною компанією, яка успішно переправила двох астронавтів NASA на МКС, використовуючи свою ракету Falcon 9 і прикріплену капсулу Crew Dragon [57].

NASA також співпрацює з приватним сектором у своїй програмі Artemis, яка має на меті відправити астронавтів, включаючи першу жінку, на Місяць до 2024 року. У квітні 2020 року NASA оголосило, що апарати для спускання людей для цієї програми будуть розроблені SpaceX, Blue Origin, власником якого є Джефф Безос, засновник і виконавчий директор Amazon, і компанія Dynetics з Алабами [75].

Деякі підприємці бачать комерційне майбутнє в космосі за межами контрактів NASA і запусків супутників [75]. Американська компанія Space Adventures пропонує клієнтам можливість вилетіти на орбіту Землі та відчувати краєвиди та невагомість космічних подорожей. Інші фірми займаються видобутком астероїдів, які, на думку прихильників, могли б забезпечити нову кількість дорогоцінних металів і рідкоземельних елементів. Безос заявив, що планує побудувати дорогу в космос, щоб люди одного дня могли підтримувати колонії за межами Землі. Мільярдер Річард Бренсон заснував компанію Virgin Galactic, яка займається космічними польотами, сподіваючись стати лідером галузі в майбутньому секторі космічного туризму.

Отже, США виступають лідерами освоєння космічного простору. Для американців розвиток космічної галузі дорівнює розвитку технологій, які сприяють покращенню рівня життя населення. В США працюють найбільші організації та агентства, які забезпечують певний відсоток цивільної інфраструктури, національної безпеки та комерційної діяльності. Вони думають не про дослідження космосу, а про освоєння інших планет задля збереження людської популяції та космічний туризм. На сучасному етапі приватні компанії займаються освоєнням космосу разом з урядовими програмами. Така співпраця веде до кращих технологічних аспектів у вивченні космосу.

2.2. Основи інформаційної політики США

США мають значний фінансовий, технологічний, науково-технічний та воєнний потенціал, а також приділяють велику увагу посиленню національної безпеки, захисту громадянських прав та інтересів бізнесу, досвід цієї держави у сфері управління інформаційною безпекою є найбільш важливим для вивчення. Значимість управління інформаційною безпекою в США на державному рівні визначається також тим, що в цій державі сконцентровані найбільші фінансові компанії, дослідницькі центри та корпорації, які суттєво впливають на розвиток технологій, фінансову стабільність і економічний розвиток усього світового співтовариства [7].

Інформаційна індустрія розглядається як головний стратегічний чинник конкуренції та провідний сектор економіки країни. Інформаційна політика охоплює широке коло урядових заходів: спрямованих на створення інформаційних технологій та управління ними; пов'язаних з потоками інформації; пов'язаних із впливом інформаційних технологій і потоків інформації на конкретні установи чи сферу суспільної діяльності. Одним із ключових напрямів розвитку інформаційної безпеки, як і в інших державах, є забезпечення національної безпеки, а саме безпеки інформаційних систем «силових» відомств: воєнних сил, зовнішньої розвідки [7].

Державні пріоритети інформаційної безпеки США:

1. Становлення та розвиток національної системи реагування на події у сфері інформаційної безпеки.
2. Реалізація комплексної системи заходів із зменшення загроз інформаційної безпеки.
3. Забезпечення підготовки спеціалістів у сфері комп'ютерної безпеки та відповідального ставлення всього населення до питань захисту інформації.
4. Забезпечення захисту інформаційних систем, які мають відношення до державних органів.
5. Розвиток різних форм кооперації (у тому числі й міжнародних) у сфері забезпечення інформаційної безпеки.

Принципи інформаційної політики США:

1. Захист особистого життя, безпеки і надійності мереж.
2. Допомога в технологічних інноваціях.
3. Координація державних зусиль.
4. Залучення приватних інвестицій.
5. Забезпечення доступу до державної інформації.
6. Забезпечення інтерактивного доступу.
7. Концепція універсального доступу.
8. Поліпшення управління радіочастотним спектром [6].

Загальною основою інформаційної політики в США виступає «Державна інформаційна політика» 1997 року. В документі інформаційна політика має три сфери.

1. Створення та поширення інформації. Включає державне фінансування досліджень і розробок, а також створення урядом економічної статистики, законодавства та адміністративних постанов, культурних матеріалів. Важливо зауважити, що державна політика щодо створення інформації відрізняється від державної політики щодо поширення інформації, коли вона була створена.

2. Розвиток, регулювання та використання інформаційної інфраструктури. Сюди входять такі питання, як регулювання телефонії та мовлення, інфраструктура шкіл і бібліотек, безпека та цілісність інфраструктури.

3. Інституційно-правова інфраструктура. Включає участь США в міжнародних договорах та організаціях, закони конфіденційності, антимонопольну політику, стандартні налаштування, договірне право, шифрування та безпеку, а також політику інтелектуальної власності [83].

Основні принципи, що стосуються державної інформаційної політики, мають бути такими ж, як і принципи, загальної державної політики.

Відповідно до загальних принципів, уряд не повинен брати участь у створенні інформації, якщо:

1. Інформація не створює позитивних зовнішніх ефектів.
2. Приватне виробництво інформації буде відбуватися в умовах монополізації.
3. Уряд особливо ефективний у створенні відповідної інформації.

Унікальна природа інформації як економічного блага була визнана багатьма спостерігачами. Ключовим аспектом інформації для цілей аналізу є те, що інформація є дорогою у виробництві, але дуже дешевою у відтворенні, особливо в цифровій формі. Ця властивість говорить про те, що ефективність забезпечується наданням інформації у вільному доступі. Але виникає питання про те, хто в першу чергу буде платити за інформацію і яку інформацію варто надати для початку.

Інколи кажуть, що інформація є «суспільним благом». Якщо говорити більш точно – суспільне благо має дві властивості:

1. Одна особа, яка його використовує, не перешкоджає іншим також його використовувати.

2. Не можна заборонити використання суспільного блага.

Інформація, яку легко відтворити, має першу властивість. Проте, зазвичай, інформація не має другої властивості, хоча це залежить від технологічних і соціальних умов. Наприклад, супутникові трансляції шифруються, щоб виключити потенційних одержувачів, які не заплатили за їх отримання. Аналогічно, електронна пошта, яка зашифрована так, що її можуть розшифрувати лише її читачі, є «виключеною» інформацією. Правові норми також визначають, чи можна приховати певну інформацію від тих, хто за неї не платить. Текст, захищений авторським правом, не може бути відтворений без відповідної компенсації власнику авторських прав, тому він виключений законом. Звичайно, таке виключення ніколи не може бути абсолютним через витрати, які несе власник авторських прав на захист своїх прав інтелектуальної власності.

Оскільки інформацію, як правило, можна скопіювати з мінімальними витратами, особливо в цифровому світі, створення та поширення інформації, як правило, підлягають сильному ефекту масштабу: вартість одного користувача зменшується разом із кількістю користувачів інформації.

Як загальний принцип, наявність сильної економії в масштабі означає, що один постачальник може домінувати на ринку: існує небезпека монополії, принаймні у вузькому сенсі «монополії» на певну інформацію. На багатьох інформаційних та розважальних ринках конкурують багато постачальників чіткої та унікальної

інформації; ця структура ринків, відома як «монополістична конкуренція», переважає у кіноіндустрії, індустрії звукозапису та видавничій індустрії.

Той факт, що інформація має деякі характеристики суспільного блага, і підлягає сильному ефекту масштабу, спонукав різних спостерігачів стверджувати, що уряд має виробляти інформацію [83]. Інформація хоче бути безкоштовною, але, на жаль, це не так. Хтось повинен покривати витрати на виробництво, і часто це дорожче для уряду, ніж для приватного сектора. Відповідне міркування є висновком з того, чи є вигоди мінус витрати суспільного виробництва значно більшими, ніж вигоди мінус витрати приватного виробництва.

З 1967 року Закон про свободу інформації (FOIA) надає громадськості право запитувати доступ до записів у будь-якого федерального агентства. Його часто описують як закон, який інформує громадян про свій уряд. Федеральні агентства зобов'язані розкривати будь-яку інформацію, яку запитують відповідно до FOIA, якщо вона не підпадає під одне з дев'яти виключень, які захищають конфіденційну інформацію, національну безпеку та правоохоронні органи [85]. Таким чином уряд забезпечує громадян правдивою інформацією.

Закон про конфіденційність 1974 року зі змінами, 5 U.S.C. § 552a встановлює кодекс правдивої інформаційної практики, який регулює збір, збереження, використання та поширення інформації про осіб, яка зберігається в системах записів федеральними агентствами [67]. Система записів - це група записів під контролем агентства, інформація з якої отримується за іменем особи або за яким-небудь ідентифікатором, призначеним особі.

Закон про конфіденційність вимагає, щоб агенції повідомляли громадськість про свої системи записів шляхом публікації у Федеральному реєстрі. Закон про конфіденційність забороняє розкривати записи про особу з системи записів за відсутності письмової згоди особи, якщо розкриття не відбувається відповідно до одного з дванадцяти законодавчих винятків. Закон також надає особам засоби для отримання доступу до своїх записів і внесення змін до них, а також встановлює різні вимоги щодо ведення документації агентства.

У США встановлена інформаційна політика забезпечення громадян інформацією з питань діяльності уряду та створена політика захисту конфіденційної інформації. Ще в минулому столітті уряд запровадив закони, які регулярно доповнює відповідно до вимог сучасності.

Закон Сполучених Штатів про конфіденційність – це складна сукупність національних, державних та місцевих законів та нормативних актів про конфіденційність [49]. У Сполучених Штатах не існує повного національного законодавства про конфіденційність. Однак у США існує ряд законів про конфіденційність та безпеку даних на федеральному рівні, а також багато інших законів про конфіденційність на державному (і місцевому) рівні.

Федеральні закони та нормативні акти включають закони, які стосуються фінансових установ, телекомунікаційних компаній, агентств кредитної звітності та медичних працівників, а також закони про конфіденційність водійських документів, конфіденційності дітей, телемаркетингу, маркетингу електронної пошти та комунікацій [49].

Існує також ряд державних законів про конфіденційність та безпеку даних, які збігаються з федеральним законодавством – деякі з цих законів штатів частково передбачають федеральні закони, але інші ні. Штати США також прийняли закони та нормативні акти про конфіденційність та безпеку даних, які застосовуються в різних секторах і виходять за рамки федерального законодавства, наприклад закони про безпеку даних, безпечне знищення, конфіденційність номерів соціального страхування, конфіденційність в Інтернеті, конфіденційність біометричної інформації та закони про повідомлення про порушення даних [49].

Як правило, законодавство кожного штату поширюється на особисту інформацію про жителів цього штату або діяльність, що відбувається в цьому штаті. Таким чином, багато підприємств, що працюють у Сполучених Штатах, повинні дотримуватися не лише чинного федерального законодавства, а й низки державних законів та нормативних актів про конфіденційність та безпеку.

Наприклад, лише в Каліфорнії діє понад 25 державних законів про конфіденційність та безпеку даних, включаючи прийнятий Каліфорнійський закон

про конфіденційність споживачів (ССРА), який вводить певні визначення та індивідуальні права, а також накладає суттєві вимоги та обмеження на збирання, використання та поширення інформації. Хоча ССРА був першим міжгалузевим, всеосяжним законом про конфіденційність у Сполучених Штатах, з тих пір було прийнято кілька інших, включаючи Каліфорнійський закон про конфіденційність споживачів (СРРА), який набуває чинності 1 січня 2023 року та істотно змінює ССРА, розширюючи права споживачів та накладаючи додаткові зобов'язання щодо дотримання та обмеження, пов'язаних з особистою інформацією жителів Каліфорнії. СРРА також створила нове агентство Каліфорнії, що, як очікується, призведе до посилення правоохоронних заходів.

Крім Каліфорнії, Вірджинія та Колорадо прийняли нові комплексні закони штату про конфіденційність, які набудуть чинності в 2023 році – Закон Вірджинії про захист даних споживачів (з 1 січня 2023 року) і Закон Колорадо про конфіденційність (з 1 липня 2023 року) відповідно. Проте, інші штати виступають за створення державної політики конфіденційності інформації.

США займаються створенням та розвитком електронного уряду. На офіційній сторінці Білого дому вказано, що досягнення інформаційних технологій (ІТ) були в центрі трансформації того, як працює приватний сектор, і зробили революцію в ефективності, зручності та результативності, з якою він обслуговує своїх клієнтів [68]. Федеральний уряд значною мірою упустив цю трансформацію через недосконале управління інвестиціями в сфері технологій, оскільки ІТ-проекти занадто часто вимагають більше коштів та часу, часто стають застарілими в кінці строку виконання. Мета уряду прибрати розрив між найкращими організаціями приватного сектора та федеральним урядом.

Управління електронного уряду та інформаційних технологій, очолюване Головним інформаційним директором федерального уряду, розробляє та забезпечує напрями використання Інтернет-технологій, щоб полегшити взаємодію громадян і бізнесу з Федеральним урядом, заощадити гроші платників податків та спростити взаємодію громадян з урядом.

У кінцевому підсумку ініціативи електронного уряду впливають на процеси та процедури всіх федеральних урядових агенцій [45]. Стратегічні виклики для ініціатив електронного уряду включають:

1. Управління між підприємницькими програмами, де користувачі агентства повинні бути залученими для забезпечення постійного покращення послуг, орієнтованих на громадян.

2. Покращене узгодження фінансування.

3. Розвиток середовища співпраці, в якому всі агенції, яким потрібна послуга або продукт електронного бізнесу, впроваджують покращення процесу.

4. Ефективне взаємодія політики з технологічним вдосконаленням процесу електронного уряду.

Отже, в США питання інформаційної політики регулюється державним та федеральним урядом. Адже важливо забезпечити безпеку кожної людини та держави, встановити зв'язок між населенням та урядом відповідно до вимог сучасних інформаційних технологій, які розвиваються в кожній державі.

РОЗДІЛ 3. ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ НА РОЗВИТОК КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ

3.1. Зв'язок між інформаційною політикою та розвитком космічної галузі США

Для визначення взаємозалежності розвитку держави, її інформаційних технологій та космічної галузі, необхідно окреслити наступні показники.

1. Кількість населення держави. В США кількість населення становить 329.1 осіб. Показник зростає, тобто населення збільшується щороку [78].

2. Індекс людського розвитку. Human Development Index, Індекс людського розвитку є підсумковим показником середніх досягнень у ключових вимірах людського розвитку: довге та здорове життя, знання та гідний рівень життя. Відповідно до даних Звіту про людський розвиток Програми розвитку ООН за 2019 рік, США займає 17-те місце в рейтингу з індексом 0,926 [51].

3. Очікувана тривалість життя. В США очікувана тривалість життя стабільно протягом 8 років сягає 78.9 років [56]. Для прикладу у Великобританії – 81,3, а в Україні – 72,1. Тобто, для розвинених держав США має середню очікувану кількість років.

4. Індекс освіти – середнє значення при обчисленні середньої кількості років навчання в школі дорослих людей та очікуваної кількості років навчання дітей, обидва виражені як індекс, отриманий шляхом масштабування з відповідними максимумами [46]. В США даний показник сягає 0,900. Тобто, 90% населення навчались в школі.

5. Рівень освіченості. Показує відсоток населення віком від 15 років, яке може з розумінням як прочитати, так і написати коротке просте висловлювання про повсякденне життя [59]. Згідно з даними показник освіченості в США сягає 100% [58]. Але серед 100% за даними Національного центру статистики освіти, 79% американців володіють навичками англійської мови на середньому та високому рівні, достатньому для порівняння та протиставлення інформації, перефразування та

формування висновків на низькому рівні [79]. Це означає, що приблизно 21% населення має низькі навички грамотності, а це приблизно 43,0 мільйона людей.

6. ВВП на душу населення. В США \$60,000 в середньому на особу на рік сягає ВВП на душу населення [50]. Показник зростає, а така зміна відображає, що зі збільшенням кількості населення зростає і рівень життя. Тобто, показники змінюються порівну.

7. Відсоток ВВП на витрати на дослідження та розробки. Поточні та капітальні витрати (як державні, так і приватні) на творчу роботу, яка систематично проводиться для розширення знань, включаючи знання людства, культури та суспільства, а також використання знань для нових застосувань. Дослідження та розробки охоплюють фундаментальні дослідження, прикладні дослідження та експериментальні розробки. США стабільно протягом декількох років витрачають 2,8% від ВВП на дослідження [69].

8. Співвідношення зайнятості населення, відсоток зайнятого населення віком 15 років і старше [47]. 59,8% працездатного населення США має роботу. Проте, показник не є стабільним та коливається від 57,4 % до 63,8% протягом майже 30 років.

9. Відсоток кваліфікованої робочої сили серед всієї робочої сили. Відсоток робочої сили у віці старше 15 років з середньою або вищою освітою, відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти сягає 96,5% в США [74].

10. Відсоток безробіття серед працездатного населення віком старше 15 років в США 3,7%. Показник знижується з роками, що вказує на зайнятість населення [80].

11. Відсоток населення в сільській місцевості, яке має електроенергію вказує на людей, які проживають у сільській місцевості, мають доступ до електроенергії, показники виражені у відсотках від загальної кількості сільського населення та сягають 100% [70]. Тобто, американці, навіть проживаючи в селах мають доступ до електроенергії, що спрощує проведення Інтернету.

12. Відсоток населення в містах 82,5%. Відсоток збільшується приблизно на 0,2% щороку [82].

13. Відсоток користувачів Інтернету 87,3%. Показник значно збільшувався під час винайдення та впровадження технологій, проте вже декілька років є сталим [53].

14. Кількість передплачених мобільних тарифів на 100 осіб сягає 123,7. Тобто, американці мають по декілька мобільних підписок, отже, вони користуються мобільними даними, які вважаються інформаційними технологіями [62].

15. Використання Інтернету. Коли на початку 2000 року дослідницький центр Pew почав систематично відстежувати використання Інтернету американцями, близько половини всіх дорослих уже були онлайн. Сьогодні 93% дорослих американців користуються Інтернетом [54].

Отже, можна зробити висновок, що кількість населення в США зростає, так само як і відсоток ВВП на душу населення, що вважається гарним показником, адже рівень життя населення не погіршується та підтверджується сталим показником індексу людського розвитку. Звичайно, очікувана тривалість життя, рівень освіти та грамотності мають середні показники як для високорозвиненої країни. Відсоток зайнятості працездатного населення нижчий у порівнянні з відповідними державами, проте – майже всі робітники мають кваліфікацію, а показник безробіття зменшується, тобто проблему вирішують. Показовим, також, є сталий відсоток населення в сільській місцевості, яке має електроенергію.

Попри все, процес урбанізації зростає навіть в США, населення переїжджає до міста. Проте, відсоток таких людей низький, тобто населення може нормально жити і в селах або приміських територіях, що вказує на рівномірний розвиток усієї країни, а наявність електроенергії в сільській місцевості робить можливим використання інформаційних технологій, необхідних для навчання, роботи та повсякденного життя в період інформаційного суспільства.

Показник передплачених мобільних тарифів також вказує на доступ населення до мобільного зв'язку, потрібного для життя, та активного використання американцями, які мають доступ до сучасних технологій.

Вказуючи на використання Інтернету, необхідно зазначити, що на початку 2000 року дослідницький центр Pew почав систематично відстежувати використання Інтернету американцями (близько половини всіх дорослих уже були онлайн).

У 2021 році 93% дорослих американців користуються Інтернетом [54]. Важливо, що в сільській місцевості 90% населення користується Інтернетом, а містах

– 95% [54]. Отже, можна стверджувати про те, що США належить до високорозвинених держав із високим рівнем життя населення та розвитком інформаційних технологій.

Іншим чинником визначення взаємозалежності виступає космічна галузь. Аналізуючи космічну галузь США, необхідно переглянути фінансування та загальний відсоток коштів, що держава витрачає на дослідження космосу, бо саме ці показники визначають розвиток галузі.

Освоєння космосу дороге коштує, проте, це – відносно незначна складова американського бюджету. У 1966 році витрати NASA досягли піку – близько 4,5 % федерального бюджету. І, знизилися до 1 % у 1975 році, а далі – поступово впали, близька до піввідсотка в останні роки.

Для порівняння, витрати на оборону за останні роки становили близько 20 % бюджету. Конгрес виділив близько 23 мільярдів доларів для NASA у 2021 році, що приблизно на 3 % більше, ніж попереднього року [75].

У зв'язку з тим, що Space Shuttle припинив свою діяльність у 2011 році, NASA майже десятиліття не мала засобів, щоб самостійно відправити астронавтів у космос. Останнім довелося їздити на російській капсулі «Союз» на МКС – ціна до 82 мільйонів доларів за одне місце. У 2010 році колишні астронавти Аполлона Ніл Армстронг і Юджин Сернан попередили, що лідерство США в освоєнні космосу може постраждати. Така критика, а також заявлене Трампом бажання висадити астронавтів на Місяць під час його перебування на посаді, спонукали президента збільшити бюджетні запити для агентства.

Історично склалося так, що від 85 до 90% бюджету NASA надходило приватним підрядникам, – головним чином на розробку та виробництво ракет і космічних кораблів, – у той час як NASA ретельно наглядає й корегує обладнанням.

Але, зараз NASA також часто приватизує операції. Прихильники комерціалізації космосу вважають, що приватні фірми, такі як SpaceX і Orbital Sciences, обидві з яких виграли контракти на перевезення вантажів МКС, можуть забезпечити звичайний доступ до LEO за значно нижчою ціною [75]. Вони говорять,

що NASA може більше зосередитися на місіях, які розширюють наукові та дослідницькі кордони.

Таким чином, фінансування NASA не зменшується, просто державне замінюється приватним. Також, певні функції виконують приватні компанії, а діяльність NASA трансформується в дослідницьку.

Враховавши показники загального розвитку, стан розвитку космічної галузі та рівень інформаційної політики, можна зробити висновок, що США є високотехнологічною та передовою державою в сфері космічних досліджень. Державне регулювання присутнє, проте зменшується, тому що на ринку з'являються приватні компанії, яким можна передати певні завдання, а NASA займатиметься інноваційними та дослідницькими функціями. Тобто деякі космічні, а отже іноді недосяжні, завдання передаються звичайним компаніям. Космос втрачає статус загадкової сфери.

Загалом, більшість технологій, які використовуються для дослідження космосу, засновані на інформаційних технологіях. Тому, чим розвиненіший один елемент, тим розвиненіший інший. Становлення інформаційної політики та рівень її розвитку вказує на місце інформації в суспільстві.

Втілення інформаційної політики потребує території, забезпеченої Інтернет-покриттям, де населення має доступ та навички його використання. Тому, чим більша кількість користувачів, тим ефективнішою має бути інформаційна політика, що визначає залученість населення до об'єктивної інформації та її використання.

Отже, можна стверджувати, що США маючи високорозвинену космічну галузь, має відповідне інформаційне середовище, саме тому держава має розвинену інформаційну політику, яка впливає на безпеку громадян та всієї держави.

3.2. Стан інформаційної політики України та практичні рекомендації щодо її вдосконалення

Дивлячись про розвиток інформаційних технологій в США, важливо зазначити, що Україна теж має свою інформаційну політику.

Відповідають за впровадження інформаційної політики в Україні Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення та Міністерство цифрової трансформації України. Показовим виступає Мінцифри, створене в 2019 році. До цього часу інформаційною політикою займалось Міністерство інформаційної політики, що в силу певних обставин ввійшло до Міністерства культури та інформаційної політики України. Створення відповідного міністерства вказує на зацікавленість держави в контролі сфери інформаційного простору задля безпеки громадян та всієї країни.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення:

1. Контролює виконання законів, розробляє державну політику в сфері телерадіомовлення.

2. Розробляє План розвитку національного телерадіо- інформаційного простору.

3. Аналізує поточний стан телерадіомовлення в Україні.

4. Створює та розвиває за потреби канали мовлення, мережі мовлення, телемережі, які передбачають використання радіочастотного ресурсу.

5. Сприяє включенню телерадіоорганізації України до світового інформаційного простору за умови дотримання міжнародних стандартів.

6. Забезпечує співпрацю з міжнародними організаціями в галузі телебачення і радіомовлення [10].

Міністерство цифрової трансформації України:

1. Забезпечує виконання державної політики у сфері цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій та технологій, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства, інформатизації.

2. Сприяє впровадженню електронного документообігу.

3. Розвиває цифрові навички та цифрові права громадян.

4. Забезпечує розвиток державної політики в сфері відкритих даних, публічних електронних реєстрів, розвитку національних електронних інформаційних ресурсів,

розвитку інфраструктури широкопasmового доступу до Інтернету та телекомунікацій, електронної комерції та бізнесу.

5. Надає електронні та адміністративні послуги, розвиває систему електронного уряду Дія [12].

Міністерство культури та інформаційної політики України:

1. Створює інформаційний суверенітет України.

2. Сприяє розповсюдженню суспільно важливої інформації всередині та за межами України.

3. Забезпечує функціонування державних інформаційних ресурсів.

4. Розробляє стратегію інформаційної політики України та концепцію інформаційної безпеки.

5. Координує державні органи з питань комунікації та поширення інформації.

6. Протидіє інформаційній агресії з боку Росії [26].

Мета інформаційної політики України згідно з Законом України «Про інформацію» [14]:

1. Забезпечення доступу кожного до інформації.

2. Забезпечення рівних можливостей щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації.

3. Створення умов для формування в Україні інформаційного суспільства.

4. Забезпечення відкритості та прозорості діяльності суб'єктів владних повноважень.

5. Створення інформаційних систем і мереж інформації, розвиток електронного урядування.

6. Постійне оновлення, збагачення та зберігання національних інформаційних ресурсів.

7. Забезпечення інформаційної безпеки України.

8. Сприяння міжнародній співпраці в інформаційній сфері та входженню України до світового інформаційного простору.

Суспільство України готове до освоєння інформаційно-комунікаційних технологій та має потенціал щодо набуття таких навичок, адже населення розуміє

важливість інформаційних технологій та створення законів регуляції інформаційної діяльності в сучасному суспільстві.

Проте є певні перешкоди, наприклад низький рівень використання інформаційних технологій через низькі доходи чи відсутність технологічної бази, небажання уряду замінювати паперовий документообіг електронним, низький рівень інформаційних навичок населення, недостатнє державне фінансування розвитку інформаційних технологій. Україна має інформаційну політику та, навіть, систему електронної держави, проте такі негативні фактори впливають на неї. Але, зміни можливі, тим паче в нинішній ситуації, коли про Україну світ дізнається по-новому.

Україна виступає космічною державою на міжнародній арені. В часи Радянського Союзу Україна була передовою серед інших республік та була важливим елементом в космічній галузі всього союзу. Попри значний занепад космічної галузі протягом кількох десятиліть, Україна відстоює свій статус космічної держави та займається дослідженням космосу. Найсучасніший приклад – запуск супутника «Січ-2-30». Звичайно, Україна не в змозі похизуватись такими досягненнями як США, але вона має статус космічної держави.

Проте, дивлячись на інформаційні технології України та США, необхідно зазначити, що США мають значно кращу інфраструктуру та рівень навичок населення. Вони намагаються впроваджувати інформаційні та космічні технології в повсякденне життя. Американці мають змогу проголосувати, записатись до лікаря чи заплатити податки онлайн в сервісі електронної держави. Тому їхня інформаційна політика має на меті забезпечити конфіденційність та інформаційну безпеку для населення. Проте, США вийшли на новий рівень та створюють інформаційну політику, щоб забезпечити інформаційну безпеку держави. В сучасній Україні інформаційна політика функціонує на рівні індивідуального захисту. Тобто, держава створює закони, які забезпечують та вимагають врегульованого використання персональних даних населення. В Україні немає регулювання безпеки держави в інформаційній сфері, яка є найважливішою в інформаційному суспільстві.

Звичайно, Україна має досягнення – електронний уряд, програму, яку США лише намагаються впровадити. Проте, інформаційна безпека має вирішальне

значення, тому що визначає умови функціонування держави в цілому. США створює свою інформаційну політику на основі знань використання передових технологій, в тому числі інформаційних, в космічній галузі. Знаючи про загрози їх використання, держава попереджає населення, регулюючи інформаційну діяльність. Тому інформаційна політика космічної держави розвиненіша, ніж в некосмічних.

Україна, яка лише на старті відновлення свого космічного статусу, повинна та має можливість вдосконалити свою інформаційну політику, дотримавшись певних рекомендацій.

«Стратегії впровадження національної інформаційної політики, в якому основна увага має приділятися:

1. Створенню і впровадженню дійових механізмів реалізації інформаційних прав і свобод громадянина, суспільства і держави, закріплених у Конституції та законах України.

2. Подальшому вдосконаленню законодавства України в інформаційній сфері.

3. Розвитку на основі сучасних інформаційних технологій національної інформаційної інфраструктури, вдосконалення системи інформаційно-аналітичного забезпечення Президента України та органів державної влади, підвищення конкурентоспроможності національних виробників інформаційного продукту, видів інформаційного виробництва.

4. Визначенню порядку функціонування та механізмів державного контролю за супутниковими, кабельними і комп'ютерними системами передачі інформації.

5. Формуванню єдиної державної системи зв'язків з громадськістю.

6. Подальшій лібералізація українського ринку телекомунікацій за умов гарантування реалізації національних інтересів та недопущення монополізації інформаційних ринків.

7. Розвитку науково-технічного та кадрового забезпечення інформаційної галузі.

8. Забезпеченню інформаційного суверенітету України та вдосконалення системи захисту національних інформаційних ресурсів [3]».

Розробляючи сучасну інформаційну політику доцільно створити проект фінансування технологічної бази держави та формування навичок у населення щодо правильного використання інформації. В той же час можна формувати закони, що регулюватимуть таку діяльність. Таким чином, відбуватиметься планомірний розвиток.

Плануючи інформаційну політику, важливо зосередити увагу на створенні законів, що сприятимуть захисту внутрішніх та зовнішньополітичних інтересів населення та держави в цілому. Контроль за засобами масової інформації повинен відповідати принципам демократії та свободи слова. В суспільстві варто формувати інформаційну культуру.

Проте, Україна гідно проявила себе в інформаційному просторі під час повномасштабної війни, адже було створено та поширено в суспільстві необхідні офіційні сторінки та канали державних підприємств в соціальних мережах, щоб населення було проінформоване про те, що насправді відбувається. В цьому полягає головна перевага України. Росія робила ставку на дезінформацію, якою вже роками маніпулює суспільством, а Україна подумала заздалегідь та змогла захистити населення.

Створення електронної держави в додатку «Дія» сприяє інформаційному розвитку держави, адже таким чином поєднується необхідне з сучасним, населення має доступ до основних документів та певних функцій в смартфоні, якими багато хто користується.

Отже, важливим кроком в розвитку інформаційної політики в Україні було переформатування та створення окремого міністерства. Держава розуміє необхідність регуляції інформаційної діяльності населення. А створення електронного уряду надало Україні статус інноваційної держави. Тобто, Україна регулює діяльність населення, створюючи безпечні умови використання інформації, а також, може забезпечити населення електронним документообігом, який доступний просто в смартфоні. Звичайно, інформаційну політику України потрібно розвивати, проте, вона вже має певні досягнення.

ВИСНОВКИ

Зважаючи, що метою кваліфікаційної роботи було дослідити особливості інформаційної політики космічної держави, нами було зроблено наступні висновки.

1. Визначено теоретико-методологічні засади інформаційної політики держави.

Тобто, інформаційна політика – набір правил, формальних і неформальних, які безпосередньо обмежують, заохочують або іншим чином формують потоки інформації. Інформаційна політика включає: грамотність; конфіденційність та розповсюдження державної інформації; свободу доступу до інформації; захист особистої конфіденційності; право інтелектуальної власності.

Справжня сфера інформаційної політики включає як конкретні питання, такі як мережевий нейтралітет, фільтрацію інформації, інтелектуальну власність, електронний уряд та багато іншого, так і великі соціальні проблеми, створені накладенням і нашаруванням політик, такі як доступ та наявність інфраструктури, рівень цифрової грамотності населення та соціальну підтримку, яка забезпечує таку грамотність, та доступ до цифрових технологій різних груп населення.

Причиною розвитку інформаційної політики став стрімкий розвиток інформаційних технологій, які використовувало населення. Державні та федеральні урядові установи сприяли дослідженням і розробкам у цій сфері. Персональні комп'ютери стали звичними і доступними. Саме тому інформація сприймається як належне, що робить питання інформаційної політики важливим для суспільства та держав.

2. Встановлено місце та роль інформаційної політики в структурі державної політики.

Важливо зазначити, що інформаційна політика, яку запроваджує держава, зазвичай стає важливим чинником функціонування інформаційного суспільства. Вона сприяє залученню різних соціальних груп до політичного життя, вільний доступ до влади та пріоритетні напрямки внутрішньої і зовнішньої політики. Демократизація держави, відбувається також і за рахунок державної інформаційної політики, що в

свою чергу сприяє зміцненню громадянського суспільства, задоволенню інтересів його суб'єктів та захисту їх прав та свобод.

3. Встановлено зв'язок між інформаційною політикою та розвитком космічної галузі США як космічної держави.

Для встановлення взаємозалежності розвитку інформаційної політики та космічної галузі було проаналізовано показники США. Щоб показати, що держава дійсно є високорозвиненою, використовувались дослідження Звіту про людський розвиток Програми розвитку ООН. Згідно з ними можна зробити висновок, що кількість населення в США зростає, так само як і відсоток ВВП на душу населення, що вважається гарним показником, адже рівень життя населення не погіршується та підтверджується сталим показником індексу людського розвитку. Звичайно, очікувана тривалість життя, рівень освіти та грамотності мають середні показники як для високорозвиненої країни. Відсоток зайнятості працездатного населення нижчий в порівнянні з відповідними державами, але майже всі робітники мають кваліфікацію, а показник безробіття зменшується, тобто проблему вирішують. Показовим, також, є сталий відсоток населення в сільській місцевості, яке має електроенергію. Але, процес урбанізації зростає навіть в США, адже люди переїжджають в міста. Проте, відсоток таких людей низький, тобто населення може нормально жити і в селах або приміських територіях, що вказує на рівномірний розвиток всієї країни. А наявність електроенергії в сільській місцевості робить можливим використання інформаційних технологій, які необхідні для навчання, роботи та повсякденного життя в період інформаційного суспільства. Показник передплатених мобільних тарифів також вказує на доступ населення до мобільного зв'язку, який необхідний для життя, та активне використання американцями, які мають доступ до сучасних технологій. Вказуючи на використання Інтернету, треба зазначити, що на початку 2000 року дослідницький центр Pew почав систематично відстежувати використання Інтернету американцями, близько половини всіх дорослих уже були онлайн. В 2021 році 93% дорослих американців користуються Інтернетом [54]. Важливо, що в сільській місцевості 90% відсотків людей користується Інтернетом, а містах – 95% [54]. Тому

США належить до високорозвинених держав з високим рівнем життя населення та розвитком інформаційних технологій.

Важливо зазначити, що США вважається космічною державою, адже вони не лише використовують передові космічні технології, а й впроваджують такі знання в повсякденне життя, заохочують приватні компанії до фінансування та змінюють їх статус на досяжний та зрозумілий.

США вмiло поєднують космічні технології з інформаційними. Держава розуміє важливість забезпечення безпеки громадян в інформаційному просторі, яким вони в будь-якому разі користуються. Загалом, інформаційна політика США полягає не лише в безпеці окремого громадянина, а й в безпеці всієї країни. Держава має документи, які регулюють інформаційну діяльність. Встановлення інформаційної політики та рівень її розвитку вказує на стан інформації в суспільстві. Якщо держава запроваджує інформаційну політику, отже територія має Інтернет-покриття, населення має доступ та навички його використання. Згідно з даними Звіту про людський розвиток Програми розвитку ООН, США відповідає таким вимогам. Тому чим більша кількість користувачів, тим необхідніша інформаційна політика, адже необхідно регулювати діяльність населення з інформацією. Отже, можна стверджувати, що США маючи високорозвинену космічну галузь, має таку ж інформаційну, саме тому держава має розвинену інформаційну політику, яка впливає на безпеку громадян та всієї держави.

4. Проаналізовано сучасний стан інформаційної політики України та надано практичні рекомендації щодо її вдосконалення.

Україна виступає космічною державою на міжнародній арені. В часи Радянського Союзу Україна була передовою серед інших республік та була важливим елементом в космічній галузі всього союзу. Попри значний занепад космічної галузі протягом кількох десятиліть, Україна відстоює свій статус космічної держави та займається дослідженням космосу. Найсучасніший приклад – запуск супутника «Січ -2-30». Звичайно, Україна не в змозі похизуватись такими досягненнями як США, але вона має статус космічної держави.

Проте, дивлячись на інформаційні технології України та США, необхідно зазначити, що США мають значно кращу інфраструктуру та рівень навичок населення. Вони намагаються впроваджувати інформаційні та космічні технології в повсякденне життя. Тому їхня інформаційна політика має на меті забезпечити конфіденційність та інформаційну безпеку для населення. Проте, США вийшли на новий рівень та створюють інформаційну політику, щоб забезпечити інформаційну безпеку держави. В сучасній Україні інформаційна політика функціонує на рівні індивідуального захисту. Тобто, держава створює закони, які забезпечують та вимагають врегульованого використання персональних даних населення. В Україні немає регулювання безпеки держави в інформаційній сфері, яка є найважливішою в інформаційному суспільстві.

США створює свою інформаційну політику на основі знань використання передових технологій, в тому числі інформаційних, в космічній галузі. Знаючи про загрози їх використання, держава попереджає населення, регулюючи інформаційну діяльність. Тому інформаційна політика космічної держави розвиненіша, ніж в некосмічних.

Україна, яка лише на старті відновлення свого космічного статусу, повинна та має можливість вдосконалити свою інформаційну політику, дотримавшись певних рекомендацій.

Створюючи інформаційну політику доцільно створити проект фінансування технологічної бази держави та формування навичок у населення щодо правильного використання інформації. В той же час можна формувати закони, що регулюватимуть таку діяльність та залучати досвід США. Таким чином, відбуватиметься планомірний розвиток. Важливо зосередити увагу на створенні законів, що сприятимуть захисту внутрішніх та зовнішньополітичних інтересів населення та держави в цілому. Контроль за засобами масової інформації повинен відповідати принципам демократії та свободи слова.

Отже, в кваліфікаційній роботі було проаналізовано взаємозв'язок між станом інформаційної політики та космічної галузі США. Визначено, що зв'язок існує та розвиток однієї сфери впливає на іншу. Тому США мають розвинені обидві галузі. В

Україні теж впроваджують інформаційну політику. Важливо зазначити, що Україна виступає космічною державою. Але попри наявність сильної бази космічних технологій в минулому столітті, сучасний стан розвитку космічної галузі значно послабшав. Проте, держава намагається відновити космічну галузь. Також, формується інформаційна політика, можливо, з певними перешкодами, але держава розуміє важливість її створення. Тому в кваліфікаційній роботі надано практичні рекомендації розвитку інформаційної політики в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. В. Негодченко. Основні напрями державної інформаційної політики в Україні. *Інформаційне право*. 2016. №4. С. 77-81. URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2016/04/15.pdf> (Last accessed: 20.04.2022).3
2. В.М. Брижко. Про сучасну інформаційну політику. *Правова інформатика*. 2009. № 2(22). URL: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/09bvmsip.pdf> (дата звернення: 20.04.2022).2
3. Державна інформаційна політика України. *Кафедра теорії та практики України Київського політехнічного інституту*. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/Derzhavna-informatsijna-politika-Ukrayini.pdf> (дата звернення: 23.04.2022).6
4. З. В. Гбур. Державне регулювання аерокосмічної галузі як частини ефективної національної безпеки держави. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 9. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1817> (дата звернення: 12.04.2022).5
5. Зоряні війни: як країни б'ються за перемогу в космосі. *Defense Express*. URL: https://defence-ua.com/weapon_and_tech/zorjani_vijni_jak_krajini_bjutsja_za_peremogu_v_kosmosi-1918.html (Last accessed: 20.04.2022).7
6. Інформаційна політика США. *Prezi*. URL: <https://prezi.com/ofqrquamr1xt/presentation/?frame=147fb9cf16c329b0f8cb6ce4e51cc33748e9782b> (Last accessed: 12.04.2022).8
7. К. Голод. Інформаційна безпека США: сучасний стан та уроки для України. *Геополітика України: історія і сучасність*. 2017. Випуск 2(19). С.91-107. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsru/bitstream/lib/22442/1/Інформаційна%20безпека%20США.pdf> (Last accessed: 12.04.2022).9
8. Кабінет Міністрів схвалив Концепцію Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2021-2025 роки. *Space.com.ua*. URL: <https://space.com.ua/2021/01/13/kabinet-ministriv-shvaliv-kontseptsiyuzagalnoderzh>

avnoyi-tsilovoyi-naukovo-tehnichnoyi-kosmichnoyi-programi-ukrayini-na-2021-2025-roki/ (Last accessed: 20.04.2022).10

9. М.О. Псюк. Державна підтримка розвитку інвестиційної діяльності в аерокосмічній галузі в умовах глобалізації. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Державне управління. 2020. Том 31 (70) № 3. URL: http://www.pubadm.vernadskeyournals.in.ua/journals/2020/3_2020/33.pdf (дата звернення: 12.04.2022).16

10. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. *Leksika.com.ua*. URL: https://leksika.com.ua/12250719/legal/natsionalna_rada_ukrayini_z_pitan_telebachennya_i_radiomovlennya (дата звернення: 23.04.2022).11

11. О. В. Анисенко. Д. О. Бабіна. Розвиток космічної галузі в Україні. *Агросвіт*. 2018. № 11. С. 55-59. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/11_2018/12.pdf (дата звернення: 20.04.2022).12

12. Питання Міністерства цифрової трансформації. Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 18.09.2019 № 856. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п#Text> (дата звернення: 23.04.2022).13

13. Потрібні але забуті: топ 5 перспективних військових розробок України. *Defense Express*. URL: https://defence-ua.com/weapon_and_tech/potribni_ale_zabuti_top_5_perspektivnih_vijskovich_rozrobok_ukrajini_video-171.html (Last accessed: 20.04.2022).14

14. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 48. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (Last accessed: 23.04.2022).15

15. С. Сірий, Ю. Турченко. Інформаційна політика України доби глобалізації: теоретичний аналіз. Інформаційне суспільство. *Політичний менеджмент*. 2012. №4-5. С. 237-245. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/siryi_informatsiina.pdf (дата звернення: 20.03.2022).17

16. Становище складне, але перспективи розвитку є: у якому стані перебуває українська космічна галузь. *Слово і діло*. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/01/13/statija/suspilstvo/stanovyshhe-skladne-perspektyvu->

rozvytku-ye-yakomu-stani-perebuvaeye-ukrayinska-kosmichna-haluz (дата звернення: 20.04.2022).18

17. Український супутник «Січ» запускають у космос. *Слово і діло*. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/01/13/novyna/suspilstvo/ukrayinskyj-suputnyk-sich-zapuskayut-kosmos-translyacziya> (дата звернення: 20.04.2022).19

18. Ю. О. Волошин. Конституційно-правове забезпечення європейської міждержавної інтеграції: теоретико-методологічні аспекти. К. : Логос, 2010. С. 428.4

19. Ю.В. Бухун. Розробка інвестиційної стратегії підприємств космічної галузі в умовах зміни зовнішньополітичних пріоритетів України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Випуск 8. Частина 5. С. 64-68. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_08/229.pdf (дата звернення: 20.04.2022).1

20. A. Feshchenko. Artificial intelligence: benefits and risks, *POLIT. Challenges of science today*, 1-3 April 2020.87

21. A. Feshchenko. Global issues are consequences of globalization. *POLIT. Challenges of science today*, 1-3 April 2020.88

22. A. Feshchenko. The importance of information policy of the state. *POLIT. Challenges of science today*, May 2022.89

23. About DARPA. *Defense advanced research projects agency*. URL: <https://www.darpa.mil/about-us/about-darpa> (Last accessed: 02.04.2022).20

24. About Department of Energy. *Energy.gov*. URL: <https://www.energy.gov/about-us> (Last accessed: 02.04.2022).21

25. About FAA. *Federal Aviation Administration*. URL: <https://www.faa.gov/about> (Last accessed: 02.04.2022).22

26. About Ministry. *Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine*. URL: <https://mkip.gov.ua/en/content/pro-ministerstvo.html> (Last accessed: 23.04.2022).23

27. About NASA. *NASA*. URL: <https://www.nasa.gov/about/index.html> (Last accessed: 02.04.2022).24

28. About NGA. *National Geospatial-Intelligence Agency*. URL: https://www.nga.mil/about/About_Us.html (Last accessed: 02.04.2022).25

29. About NOAA. *National Oceanic and Atmospheric Administration U.S. Department of Commerce*. URL: <https://www.noaa.gov/about-our-agency> (Last accessed: 02.04.2022).26

30. About NRO. *National Reconnaissance Office*. URL: <https://www.nro.gov> (Last accessed: 02.04.2022).27

31. About NSA/CSS. *National Security Agency/Central Security Service*. URL: <https://www.nsa.gov> (Last accessed: 02.04.2022).28

32. About The United States Space Force. *United States Space Force*. URL: <https://www.spaceforce.mil/About-Us/About-Space-Force/> (Last accessed: 02.04.2022).29

33. About the USASMDC. *U.S. Army Space & Missile Defense Command*. URL: <https://www.smdc.army.mil/ABOUT/> (Last accessed: 02.04.2022).30

34. Aditya Tripathi. National Information Policy. *Department of Library & Information Science Banaras Hindu University*. 2020. URL: http://new.bhu.ac.in/Images/files/Unit_4_nat_info_pol_libsc.pdf (Last accessed: 20.03.2022).31

35. An analysis of information society development in Ukraine. University of Silesia in Katowice. URL: http://weinoe.old.us.edu.pl/sites/weinoe.us.edu.pl/files/media/06_an_analysis_of_information_society.pdf (Last accessed: 23.04.2022).32

36. Britannica Dictionary definition of POLICY. *The Britannica Dictionary*. URL: <https://www.britannica.com/dictionary/policy> (Last accessed: 10.02.2022).33

37. Civil space agencies. *Space Foundation*. URL: https://www.spacefoundation.org/space_brief/civil-space-agencies/ (Last accessed: 02.04.2022).34

38. Commercial space activities. *Spacepolicyonline*. URL: <https://spacepolicyonline.com/topics/commercial-space-activities/> (Last accessed: 12.04.2022).35

39. Definition of 'information'. *Collins*. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/information> (Last accessed: 10.02.2022).36

40. Definition of 'policy'. *Collins*. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/policy> (Last accessed: 10.02.2022).37

41. Definition of Information Policy. *Role of Information Policy*. URL: <https://infopolicygr6.wordpress.com/definition-of-information-policy/> (Last accessed: 10.02.2022).38
42. Definition of information. *Merriam-Webster*. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/information> (Last accessed: 10.02.2022).39
43. Definition of policy. *Merriam-Webster*. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/policy> (Last accessed: 10.02.2022).40
44. Dr. Chipo Mutongi, Dr. S. B. M. Marume. *The value of an Information Policy*. IOSR Journal Of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS). June. 2016. Volume 21. Issue 6. Ver. 5. PP 92-97 URL: <https://www.iosrjournals.org/iosr-jhss/papers/Vol.%2021%20Issue6/Version-5/M0216059297.pdf> (Last accessed: 10.02.2022).41
45. E-gov. *U. S. General Services Administration*. URL: <https://www.gsa.gov/about-us/newsroom/congressional-testimony/egov-0> (Last accessed: 12.04.2022).42
46. Education index. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/103706> (Last accessed: 23.04.2022).43
47. Employment to population ratio. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/148306> (Last accessed: 23.04.2022).44
48. Experimental Spaceplane. *Defense advanced research projects agency*. URL: <https://www.darpa.mil/program/experimental-space-plane> (Last accessed: 02.04.2022).45
49. Federal and State Privacy Laws and Regulations. *Data protection laws of the world*. URL: <https://www.dlapiperdataprotection.com/in dex.html?t=law&c=US> (Last accessed: 12.04.2022).46
50. GDP per Capita. *Frederick S. Pardee Center for International Futures*. URL: https://www.ifs.du.edu/IFs/frm_GraphicalDisplay (Last accessed: 23.04.2022).47
51. Human Development Indicators. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/countries/profiles/USA> (Last accessed: 23.04.2022).48

52. Information. *Dictionary.com*. URL: <https://www.dictionary.com/browse/information> (Last accessed: 10.02.2022).49
53. Internet users. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/43606> (Last accessed: 23.04.2022).50
54. Internet/Broadband Fact Sheet. *Pew Research Center*. URL: <https://www.pewresearch.org/internet/fact-sheet/internet-broadband/?menuItem=6b886b10-55ec-44bc-b5a4-740f5366a404> (Last accessed: 23.04.2022).51
55. Journal of Information Policy. *The Pennsylvania State University Press*. URL: https://www.psupress.org/Journals/jnls_JIP.html (Last accessed: 20.04.2022).52
56. Life expectancy at birth. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/69206> (Last accessed: 23.04.2022).53
57. Lisa Y. Garibay. Why Does Space Matter? *UTEP Communications*. June 2017. URL: <http://news.utep.edu/why-does-space-matter/> (Last accessed: 12.04.2022).54
58. Literacy rate. *Frederick S. Pardee Center for International Futures*. URL: https://www.ifs.du.edu/IFs/frm_GraphicalDisplay (Last accessed: 23.04.2022).55
59. Literacy rate. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/101406> (Last accessed: 23.04.2022).56
60. Luc Juillet and Gilles Paquet. Information Policy and Governance. *Centre on Governance University of Ottawa*. June 2001. URL: <http://www.gouvernance.ca/publications/01-26.pdf> (Last accessed: 10.02.2022).57
61. Missile and space intelligence center. *Defense intelligence agency*. URL: <https://www.dia.mil/About/Organization/MSIC/> (Last accessed: 02.04.2022).58
62. Mobile phone subscriptions. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/46006> (Last accessed: 23.04.2022).59
63. N.F. Rzhavska, N.P. Borotkanych. International experience in conflict resolution: US-China conflict of interests. *Revista Científica General José María Córdova* (Colombian Journal of Military and Strategic Studies). Bogotá D.C., Colombia. 2022. Volume 20. URL:

<https://revistacientificaesmic.com/index.php/esmic/article/view/897> (Last accessed: 23.04.2022).68

64. National security space agencies. *Space Foundation*. URL: https://www.spacefoundation.org/space_brief/national-security-space-agencies/ (Last accessed: 02.04.2022).60

65. Paul T. Jaeger, Ursula Gorham, Natalie Greene Taylor, John C. Bertot. Teaching Information Policy in the Digital Age: Issues, Strategies, and Innovation. *J. of Education for Library and Information Science*. July 2015. Vol. 56, No. 3. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1074656.pdf> (Last accessed: 10.02.2022).61

66. Policy Information. *ScienceDirect*. URL: <https://www.sciencedirect.com/topics/computer-science/policy-information> (Last accessed: 20.04.2022).62

67. Privacy act of 1974. *The United States Department of Justice*. URL: <https://www.justice.gov/opcl/privacy-act-1974> (Last accessed: 12.04.2022).63

68. Reports and Documents Resources. *The White House*. URL: <https://www.whitehouse.gov/omb/management/egov/#R> (Last accessed: 12.04.2022).64

69. Research and development expenditure. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/52306> (Last accessed: 23.04.2022).65

70. Rural population with access to electricity. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/181706> (Last accessed: 23.04.2022).67

71. Sandra Braman. Defining Information Policy. *Journal of Information Policy*. 2011. Vol. 1. PP. 1-5. URL: <https://www.jstor.org/stable/10.5325/jinfopoli.1.2011.0001> (Last accessed: 10.02.2022).69

72. Sandra Braman. Information, policy, and power in the informational state. *In Change of state: Information, policy, and power*. Cambridge, MA: MIT Press. 2006. PP. 1-8. URL: http://people.tamu.edu/~braman/bramanpdfs/028_Braman_Chapt9.pdf (Last accessed: 20.03.2022).70

73. Science Information Policy. *NASA Science*. URL: <https://science.nasa.gov/researchers/science-data/science-information-policy> (Last accessed: 23.04.2022).71

74. Skilled labour force. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/179406> (Last accessed: 23.04.2022).72

75. Space Exploration and U.S. Competitiveness. *Council on foreign relations*. URL: <https://www.cfr.org/backgrounders/space-exploration-and-us-competitiveness> (Last accessed: 12.04.2022).73

76. Space sectors. *Space Foundation*. URL: https://www.spacefoundation.org/space_brief/space-sectors/ (Last accessed: 02.04.2022).74

77. The Missile Defense Agency. *Missile Defense Agency*. URL: <https://www.mda.mil> (Last accessed: 02.04.2022).75

78. Total population. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/44206> (Last accessed: 23.04.2022).76

79. U.S. Literacy Rates by State 2022. *World Population Review*. URL: <https://worldpopulationreview.com/state-rankings/us-literacy-rates-by-state> (Last accessed: 23.04.2022).77

80. Unemployment. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/140606> (Last accessed: 23.04.2022).78

81. United States space priorities framework. *The White House*. December 2020. URL: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2021/12/United-States-Space-Priorities-Framework--December-1-2021.pdf> (Last accessed: 20.03.2022).79

82. Urban population. *United nations development programme Human Development Reports*. URL: <https://hdr.undp.org/en/indicators/45106> (Last accessed: 23.04.2022).80

83. US Government Information Policy. July 30, 1997. URL: <https://people.ischool.berkeley.edu/~hal/Papers/policy/policy.html> (Last accessed: 12.04.2022).81

84. Weiner A. Sharon. Overview: The Role of Information Policy in Resolving Global Challenges. *Purdue Policy Research Institute Policy Briefs*: 2013. Vol. 1. Issue 1. Article 6. URL: <https://docs.lib.purdue.edu/gpripb/vol1/iss1/6/> (Last accessed: 10.02.2022).82

85. What is FOIA? *FOIA.gov*. URL: <https://www.foia.gov/about.html> (Last accessed: 12.04.2022).83

86. What is information policy? *The School of Information and Library Science*. URL: <https://ils.unc.edu/daniel/InfoPolicy/policy.html> (Last accessed: 10.02.2022).84

87. What is information? *TechTarget*. URL: <https://searchsqlserver.techtarget.com/definition/information> (Last accessed: 20.03.2022).85

88. Y. Voloshin. Legal globalization and interstate integration as a leading factor of the formation of state security and sovereignty. *Atlantic Press 2nd International Conference on Social, Economic and Academic Leadership*. 2018. № 11. P. 351-358.86

89. Y.O. Romanenko. Internet as a means of communication and its influence on public policy formation. *Actual Problems of Economics*. 1(175), 2016. C. 429-434.66